

Det svenska Finland på Wikipedia

OM PROJEKT FREDRIKA R.F.

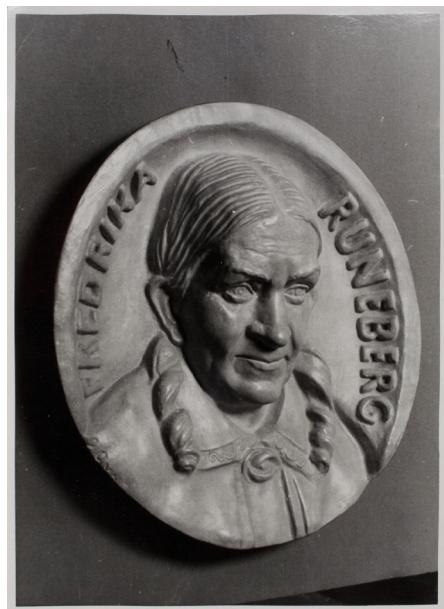
Du läser en rapport om det svenska Finland på Wikipedia. Här har vi – Projekt Fredrika – samlat analyser av svensk-talande personer och orter i Finland och andra finlandssvenska fenomen på Wikipedia. Dessa analyser hjälper oss att kartlägga det innehåll som finns på Wikipedia och identifiera såväl brister som exempel på fina artiklar eller väldokumenterade ämnesområden. På det sättet kan vi identifiera viktiga fokusområden för vår verksamhet. Syftet med den här rapporten är att dela resultaten från dessa analyser på ett tydligt och beskrivande sätt.

Målsättningen med Projekt Fredrikas verksamhet är att se till att det svenska Finland är väl representerat och beskrivet på Wikipedia, Wikidata och Wikimedia Commons, på svenska och på andra språk. Dessa källor för öppen data är viktiga eftersom den information som finns här återspeglas på många ställen.

Sökmotorer som Google gynnar i regel Wikipedia, vilket innebär att det arbete som läggs ner verkligen gör skillnad. Strukturerna i Wikidata används av företag som Google och Apple, vilket betyder att den information som finns i Wikidata ligger som grund för den kunskap som till exempel personliga assistenter som Google Assistant och Siri har om världen. Wikimedia Commons ger oss möjlighet att illustrera det svenska Finland och landets tvåspråkighet i såväl nutid som dåtid, genom att ladda upp bilder, kartor och historiska dokument.

Vi arbetar genom att göra nödvändiga basförbättringar själva, men också genom att skapa de grundförutsättningar som krävs för att andra ska kunna ta vid. Där till har vi jobbat med att försöka inspirera och aktivera andra. I skrivande stund har

vi uppdaterat tusentals artiklar på tiotals olika språk, gjort tusentals männskor till finlandssvenskar på Wikidata samt laddat upp hundratals bilder samt kartor och uttalsfiler till Wikimedia Commons.

Kontaktuppgifter

Projekt Fredrika r.f.

info@projektfredrika.fi

På Wikipedia

sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Projekt_Fredrika

Utanför Wikipedia

www.projektfredrika.fi

twitter.com/projektfredrika

instagram.com/projektfredrika

facebook.com/projektfredrika

Koder

FO-kod 3082023-7

FI32 4055 0016 9925 35

Impressum

Pärmen och baksidan: Sofia Ek

Texter: projekt Fredrika

SPARQL-sökningar: Robert Silén

Voronoi-kod: Kaj Arnö

Analys: Robert Silén & Mikael Johnson

Layout: Mikael Johnson

Ombrutet i InDesign, typsnitt Vollkorn,

Open Sans och Roboto Mono

Copyleft 2020 Projekt Fredrika r.f., CC-BY

SA 4.0

Version: 0.1 – 30.II.2020

Innehåll

Om Projekt Fredrika r.f.	2
Konsten att övertyga andra	3
Svenska Finland på Wikipedia	4
Finlandssvenska personer	6
Finlandssvenska personers yrken på Wikipedia	9
Var är finlandssvenskar födda?	10
Finlandssvenskar i förändring	12
TOP 50 FISV-person-Wikipedianer	13
Intresse på olika språk	15
Fredrikas lupp belyser orter	17
Vad finns det på vilka orter?	19
Svenska ting i Finland	21
Om skolor, stiftelser och församlingar	22

KONSTEN ATT ÖVERTYGA ANDRA

Denna text återpubliceras med ÅU:s tillstånd. Ursprungligen publicerades den 22.11.2020.

På bolagsstämman redogör ledningen för vad bolaget uppnått, och för dess framtidsplaner, inför bolagets ägare. Ofta undanstökas det hela som en ren formalitet, men i speciellt godartade fall delar ledningen med sig av vad den verkligen tycker och tänker, och belönas med goda idéer, konstruktiv kritik och uppmuntran av ägarna.

Den här spalten är ett försök av [Projekt Fredrika](#) att hålla ett informellt tal på en lyckad bolagsstämmomiddag, där ägarna utgörs av alla dem som har ett intresse av det svenska Finlands väl och ve. Restaurangen är vald med omsorg, i form av landets äldsta tidning.

Bästa ägare, kära ÅU-läsare! Tack att ni så talrikt ställt upp på bolagsstämman. Med er hjälp har Projekt Fredrika nått dit vi är idag. Många av er har hört om våra senaste [framsteg](#), och det är kanske de som lockat er hit. Därför vill jag passa på att redogöra också för de utmaningar vi stött på, och berätta hur jag tror att vi med er hjälp böst kan förverkliga bolagets mål: att se till att det svenska Finland är väl beskrivet på Wikipedia, på svenska och andra språk. Som en del av er vet här också andra former av öppen data till vår verksamhet, och då främst Wikidata.

Jag har i [andra sammanhang](#) redogjort för hur Projekt Fredrika uppstod. Det

handlade om min vision att få det svenska Finland att naturligt dyka upp där alla bildade mänskor letar efter kunskap och trovärdiga sanningar, nämligen i mänsklighetens gemensamma uppslagsverk Wikipedia. Med rätt hjälp var jag säker på att de flesta stora luckor kunde fyllas. Men hur skulle Projekt Fredrika få rätt hjälp?

Konsten att övertyga andra om visionen blev den största utmaningen. Inte att programmera Python för att analysera lässtatistik, länkar och innehåll. Inte att åskådliggöra siffrorna med Voronoi-diagram, eller att se till att alla Finlands bemärkta personer med svenska som modersmål kategoriseras som finlandssvenskar, och beskrivs som sådana, också på tyska och ryska. Det är tekniska problem, och även om de inte är triviala, utgör de inte pudelns kärna.

Det har varit kravande att övertyga [fonderna](#) om Fredrikas betydelse och möjligheter. De översvämmas av behjärtansvärda ansökningar, och vi är en udda fågel. Men Kulturfonden, Konstsamfundet och Svenska folkskolans vänner har två år i rad beviljat oss 100.000 €, vilket möjliggjort att vi kunnat anställa nu totalt två personer för att utföra det tidskrävande och ibland tråkiga arbete som jag som projektets initiativtagare inte har tid och ork att utföra pro bono.

Vad har ni då fått för pengarna, kära ägare? Jo, vi har uppdaterat 3000 artiklar på totalt 40 språk. Fört in hundratals bilder på olika svenska fenomen. Skrivit

40 helt nya artiklar. Ökat antalet som finlandssvenskar kategoriseringar på Wikidata från 20 till 2000. Och som ett kuriosum: Infört uttalsinstruktioner för många av Finlands svenska orter, i artiklar på över 30 språk. Fy ve och fasa, förr uttalade de vår nya post-1812-huvudstad "Helsingfosch". Rikssvenskar i all ära, men de kan inte uttala vare sig H:fors eller Föglö.

Vi har också stött på saker som varit enklare än vi trodde. Våra landsmän med finska som modersmål har inte alls visat oss kalla handen, utan tagit emot oss med öppen famn och stött oss väl. Tag Wikipedia-profilen [Urjanhai](#). Han har hållit oss i handen, visat vägen och berömt oss då vi nått framgångar, såsom med Uppslagsverket Nagu, ni vet.

Wikimedia-samfundet har hjälpt oss också utomlands, främst i Sverige och Tyskland, men våra första små trevare har gått väl var vi än försökt, på estniska, på ryska.

Jag ser att middagen är redo att serveras. Ni ska få höra mer efter middagen, det lovar jag, för vi har mycket på hjärtat, vi har luft under vingarna och vi har verktygen att gå vidare. Jag har noterat publikfrågan om vi redan hunnit halvvägs eller inte. Den frågan lovar jag gå in på efter middagen. Men nu, låt er maten väl smaka.

Kaj Arnö

IT-företagare, fritänkare, idrottshedonist. Nagubo på deltid.

SVENSKA FINLAND PÅ WIKIPEDIA

Vårt första steg är att skapa en fullständig överblick av hela det svenska Finland på Wikipedia, på svenska och andra språk. Vi kallar detta vår baskorpus. Korpuset består av samtliga artiklar som vi anser reflektera det svenska Finland, där gränsen är flytande men ändå möjlig att dra.

Vi har valt en metodik enligt vilken det finns tre sorters artiklar på Wikipedia, som ska anses höra till det svenska Finland: Personer, orter och närliggande sidor.

1. Personer med anknytning till det svenska Finland är, efter Fredrikas hittillsvarande arbete, rätt entydiga. Det är personer med svenska som modersmål, och medborgarskap i Finland eller dess historiska rötter (Storfurstendömet, östra rikshalvan av Sverige). Fredrika har sett till att dessa personer är entydigt identi-

fierbara i Wikidata, med rätta kombinationer av P- och Q-koder. Vi hittar ännu enskilda personer som borde förtecknas här, men inte är det – men i huvudsak är denna kategori entydig.

2. Orter med anknytning till det svenska Finland är ungefär lika entydiga, och endast den historiska dimensionen försvårar det hela. Orter med svenska som ett officiellt majoritets- eller minoritetsspråk år 2020 hör givetvis hit. Därtill kan man tänka sig orter som hade uppfyllt dagens krav tidigare, men inte längre gör det. Att "Tammerfors svenska samskola" hör till det svenska Finland är uppenbart; huruvida Tammerfors någonsin gjort det är oklart. Med Fredrikas Lupp – vår egen pythonkod som utnyttjar Wikipedias API – har vi kunnat söka artikelns visningar och längd.

3. Närliggande sidor är ett begrepp som tar oss ur problematiken rörande gränsdragningen för både orter och personer. Det innefattar dels sidor som sidan Finlandssvenskar på wikipedia och dels kollektiva finlandssvenska aktörer: massmedia, föreningar, institutioner, företag, skolor, församlingar och stiftelser. I denna rapport är närliggande sidor valda för hand – det finns mycket utrymme för förbättring i hur gränsdragningen för finlandssvenskhet görs.

Siffror och artikeltyper

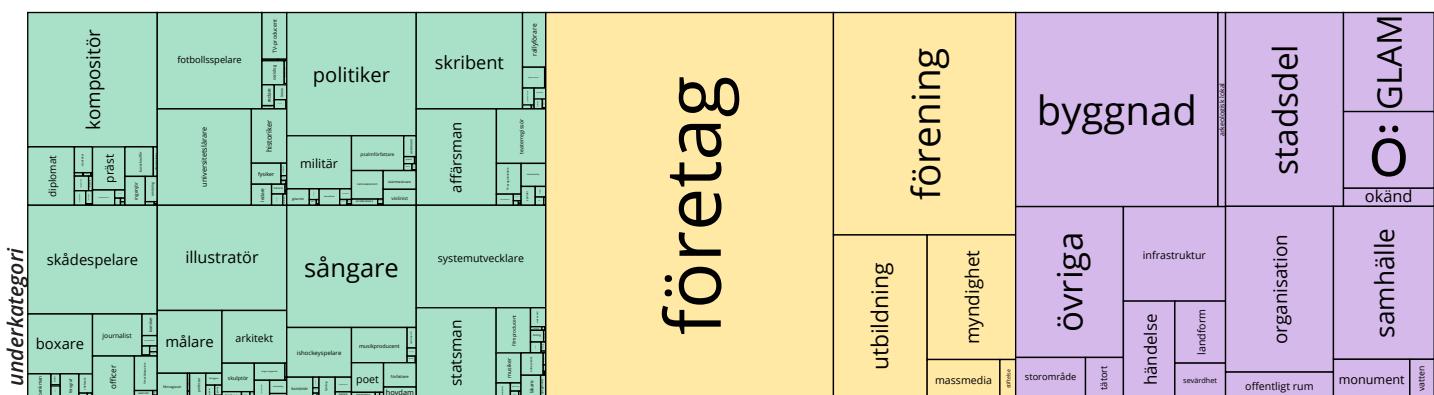
Tabellen visar antalet hittills identifierade artiklar i svenska Finland på Wikipedia per språk och i multilinguella Wikidata och deras visningar (tusental). Nedanför tabellen finns en bild på vilken typs artiklar som finns med.

	Svenska		Finska		Engelska		Tyska		Totalt (sv, fi, en, ty)		Wikidataobjekt
	Visningar	Artiklar	Visningar	Artiklar	Visningar	Artiklar	Visningar	Artiklar	Visningar	Artiklar	Antal
Personer	282	1554	986	1859	579	721	67	331	1914	4465	2069
Orter	99	11497	1070	3049	341	896	37	288	1546	15730	25192
Övriga	84	591	606	772	912	393	134	195	1736	1951	877
TOTALT	465	13642	2662	5680	1832	2010	237	814	5196	22146	28081

Visningar anges i tusental senaste 60 dagar fr.o.m. 30.11.2020

huvudkategori

Så här gjorde vi konkret

Voronoidiagrammet upptäcktes av matematikern Georgy Voronoy är ett bra sätt att visualisera komplicerade saker: data med många variabler i flera hierarkier. Efter att Kaj Arnö kodat själv pythonkoden som spottar ut ett snyggt voronoidiagram jobbade Robert Silén och Mikael Johnson med att bearbeta och analysera Wikipediadata i tre steg:

1. Skaffa data. Vi gjorde Wikidata-sökningar med SPARQL-språket på sidan query.wikidata.org. För att söka finlandssvenskar söker man på instans av mänskliga (P31 Q5) som har etnisk grupp finlandssvensk (P172 Q726673). Från Wikidata kan man söka födelsedatum, ort, sysselsättning och andra fält som Wikipedianer fört in i Wikidata.

För orter sökte vi alla objekt inom finländska kommuner (P31 Q856076) eller föredetta kommuner (Q17468533) med officiellt språk svenska (P37 Q9027). För gruppering använde vi i Helsingfors stordistrikt (Q63135297) - en hierarki som var halvfärdig i Wikidata och som Robert satt i skick för cirka 60 stadsdelar i Wikidata.

För övriga "ting" kunde vi delvis använda officiellt språk svenska (P37 Q9027) i Finland (P17 Q33) som fungerar bra för tidningar, utbildning och församlingar, men är hittills bristfällig eller dåligt tilllämpbart på t.ex. sidor om myndigheter, föreningar, företag eller stiftelser.

Wikidata ger oss även Wikipediasidans

namn på olika språk, tex på svenska, finska, engelska och tyska. Med den har vi kunnat söka artikelns visning och längd från Wikipedias API-gränssnitt med hjälp av egen kodad pythonkod som utnyttjar wikitoools-paketet.

2. Bearbeta data. Under det gångna året har vi bearbetat och förbättrat datan i själva Wikidata, men inför denna visualisering gjorde vi en del nya knep för att visa vettig statistik. Till exempel: många finlandssvenskar har i Wikidata mer än en sysselsättning, så vi måste halvautomatiskt prioritera mellan sysselsättningar och radera dubletter. För att gruppera artiklar i diagrammen använde vi delvis Wikidatas egna hierarki för sysselsättningar, orter, osv, och delvis gjorde vi manuella val av grupperingar.

3. Visualisera data. Att välja variabler, färger, former och layout som berättar

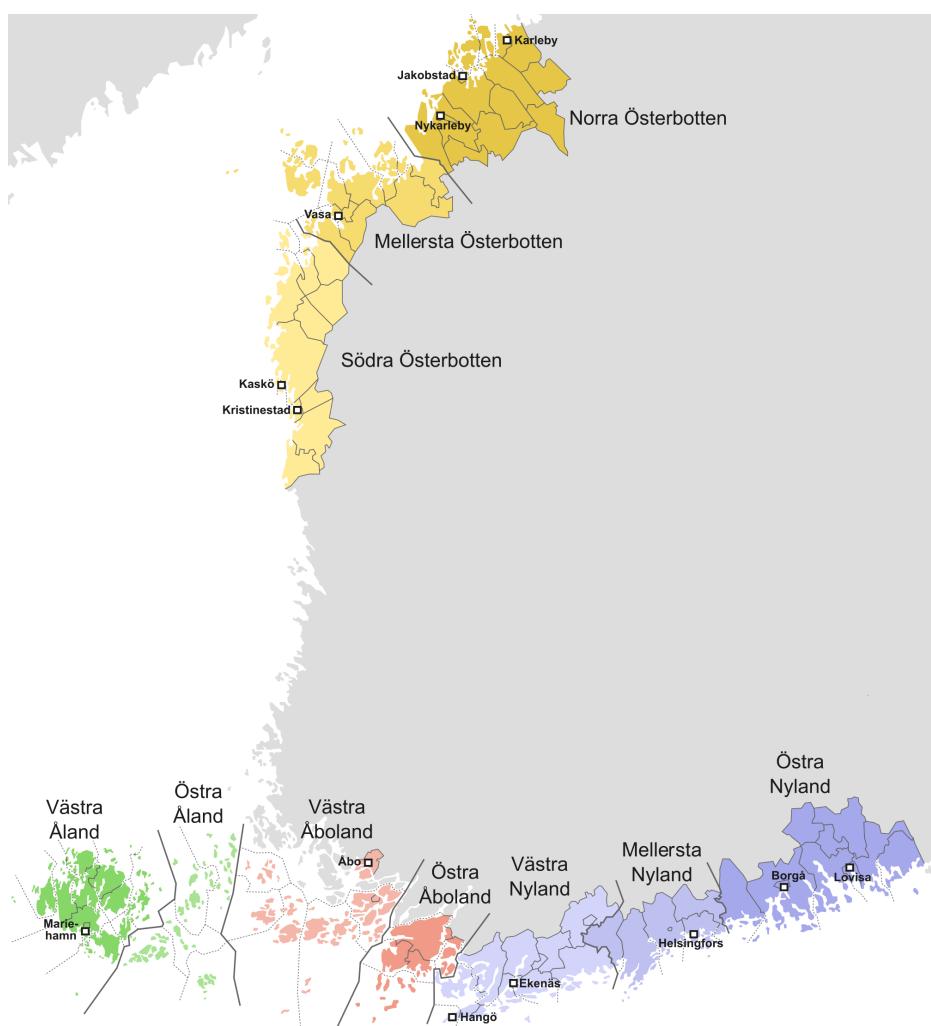
nyttig information på ett förståeligt sätt är inte trivialt. Vi hoppas vi lyckats i våra val!

Uppslag & zooma digitalt

Vi vill ge dig två tips när du läser rapporten digitalt.

1. Titta på uppslag, inte sidor. Ställ in din pdf-läsare, så att du ser hela uppslaget, inte bara en sida. En del bilder går över sidbrytet och helheten syns mycket bättre som uppslag. På Mac i Förhandsvisning kan du välja Innehåll > Dubbelsidig⌘3. På Windows i Adobe Reader kan du välja Visa > Sidvisning och Dubbelsidig vy.

2. Zooma digitalt. Vi vill poängtala att bilderna i rapporten går att zooma in i digitalt, så att även den minsta lilla texten blir tydlig. Zoomen är så gott som oändlig.

Här ser du en karta över det svenska Finland, förutom språköarna. Kartan är gjord för att illustrera Finlands svenska dialektområden av Fenn-O-maniC på Wikimedia, som i sin tur tagit intryck av Magdalena Lindberg, Svenska litteratursällskapet i Finland. CC BY-SA 4.0

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Svenska_dialekter_i_Finland.svg

FINLANDSSVENSKA PERSONER

Vårt första steg är att analysera drygt 2000 personer som har kategoriseras som finlandssvenskar på Wikipedia.

I regel är finlandssvenskar invånare i Finland som har svenska som modersmål, med några undantag som är mera inkluderande än exkluderande.

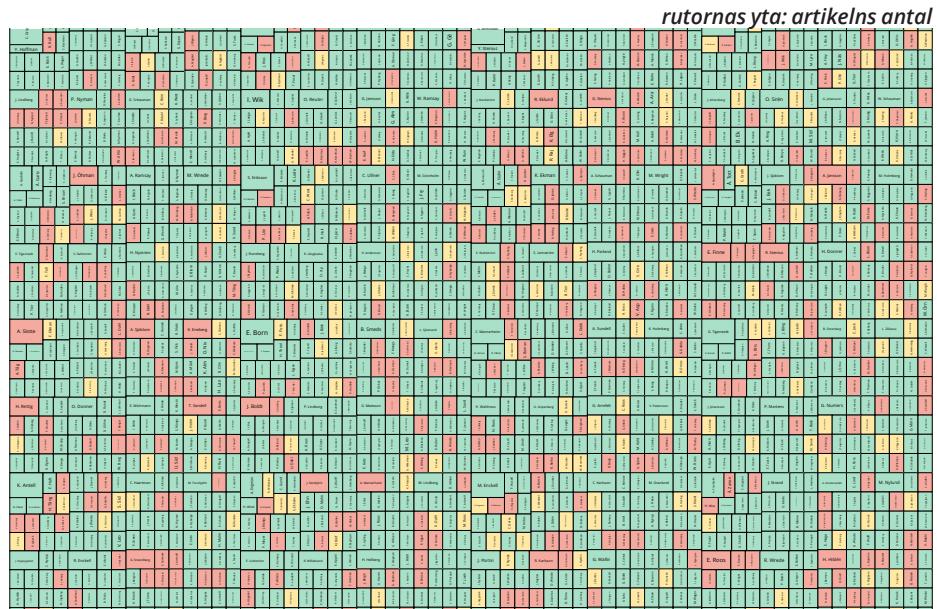
Kategorierna som existerar på svenska, finska och engelska Wikipedia har använts för att sammanställa Wikidatas klassifiering finlandssvensk (P172 Q726673). Vi inkluderar personer som är födda mellan 1435 och 2001.

Alla finlandssvenskar ►

I den här första bilden är varje ruta en enskild artikel om en finlandssvensk på något Wikipedia språk: svenska, finska, engelska eller tyska.

Bilden är också färgkodad och här har vi valt att göra det enligt antal språk som artikeln finns på. Färgernas förklaring hittar du under bilden.

Som du märker är bilden rätt så oläslig i tryck, för namnen blir så små. Digitalt kan man zooma in för att läsa namnen. Men i följande bild visar vi på ett praktiskt sätt att göra bilden läsligare och intressantare.

Färgen anger artikelns språkversioner:

- gröna svenska och minst ett annat språk
- gula enbart svenska
- röda finns på fi, en eller ty - sv saknas

visningar jämfört med fi. Hög procenter över 50 % indikerar riksvenskt tittarintresse (märks med gult), medan låga procenter (närmare 0 %) indikerar finskt tittarintresse (märks med blått) för personen.

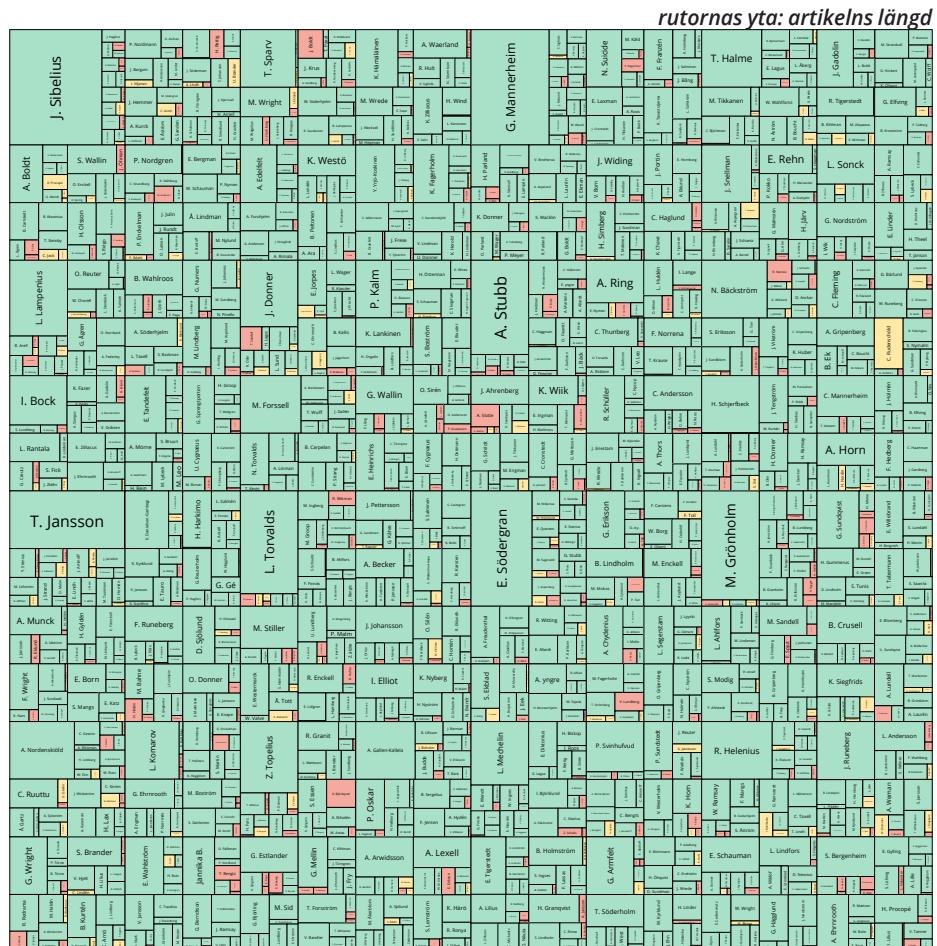
Vi låter rutans storlek i bilderna reflektera wikipedia-artikelns längd.

Vi kan påverka sättet att räkna ut ytan för varje ruta. I följande bild har vi låtit ytans storlek reflektera wikipedia-artikelns längd, så att den som har en lång artikel för en ruta med större yta. På en större yta rymds mer text, vilket gör att bilden blir lättare att läsa.

Stora finlandssvenskar ►

Alla finlandssvenskar enligt artikelns storlek på fyra språk. Rutans storlek representerar längden på artiklarna på sv, fi, en, ty totalt – ju längre artikel, desto större område. Finlandssvenskar med längsta artiklar ser du i tabellen till höger. Tabellen anger artikel längd och antal visningar på olika språk.

Tabellen är ordnad enligt artikelns sammanlagda längd på sv, fi, en, ty. Av intresse är spalten Visat %, som anger sv

Artikel	Längd (1000 tecken)					Visat (100 gånger)					Längd %	Visat %
	tot	sv	fi	en	ty	tot	sv	fi	en	ty	sv av fi	sv av fi
Jean Sibelius	248	31	50	100	67	668	31	177	381	79	62 %	18 %
Gustaf Mannerheim	212	24	95	69	24	692	58	241	312	81	26 %	24 %
Edith Södergran	165	101	21	29	14	145	67	61	15	2	491 %	110 %
Tove Jansson	154	35	52	42	26	1122	168	564	356	34	67 %	30 %
Marcus Grönholm	142	4	59	54	24	94	4	35	50	5	7 %	11 %
Alexander Stubb	127	8	63	48	9	152	7	86	55	4	13 %	9 %
Linda Lampenius	102	10	43	50	0	51	12	26	13	0	22 %	46 %
Zacharias Topelius	96	62	18	12	4	101	23	65	11	1	353 %	36 %
Fredrika Bremer	96	38	10	41	8	72	57	1	11	3	395 %	4081 %
Robert Helenius	95	9	41	31	14	238	3	50	175	11	23 %	6 %
Jörn Donner	89	39	38	8	4	140	52	68	18	1	102 %	77 %
Niklas Bäckström	89	4	49	20	16	28	2	7	19	1	8 %	22 %
Leo Mechelin	85	6	73	6	0	35	2	12	22	0	9 %	14 %
Adolf Erik Nordenskiöld	83	22	32	18	11	54	15	12	21	7	68 %	130 %
Mikael Forssell	82	6	31	35	10	149	2	68	71	9	20 %	3 %
Tony Halme	81	1	40	32	7	194	1	83	96	14	3 %	1 %
Akseli Gallen-Kallela	80	7	36	28	10	156	7	88	55	7	19 %	8 %
Helene Schjerbeck	77	10	28	25	14	126	21	63	32	10	36 %	33 %
Tim Sparv	75	5	39	24	8	188	10	68	106	3	12 %	15 %
Leo Komarov	73	13	25	20	15	50	2	24	24	1	50 %	7 %
Johan Ludvig Runeberg	68	19	33	10	6	174	25	123	23	3	57 %	21 %
Pehr Evind Svinhufvud	68	6	34	21	6	128	10	69	45	3	19 %	15 %
Johan Vilhelm Snellman	67	9	30	8	20	118	6	94	16	2	31 %	7 %
Ior Bock	66	2	32	27	5	95	3	35	42	15	7 %	8 %
Gustaf Mauritz Armfelt	61	25	17	13	7	36	16	9	10	1	151 %	173 %
Elin Danielson-Gambogi	59	18	28	10	3	24	2	10	10	1	63 %	21 %
Kasper Hämäläinen	57	8	29	15	5	20	2	8	10	0	28 %	20 %
Alexander Ring	57	3	22	21	11	59	2	17	36	4	13 %	9 %
Mauritz Stiller	57	26	13	10	8	36	12	5	17	2	205 %	254 %
Ernst Tandefelt	55	1	52	2	0	9	0	7	1	0	1 %	6 %
Adolf Ivar Arwidsson	54	7	11	7	29	13	1	8	3	1	61 %	13 %
Sean Bergenheim	53	10	12	17	15	12	0	7	4	0	79 %	6 %
Yrjö Sakari Yrjö-Koskinen	53	5	42	2	4	12	1	10	2	0	13 %	5 %
Lars Sonck	53	10	6	7	30	20	2	14	4	0	164 %	17 %
Gustaf Erikson	52	4	20	18	9	22	4	5	10	4	22 %	71 %
Rasmus Schüller	51	6	10	12	24	56	2	20	31	3	60 %	8 %
Georg August Wallin	51	9	28	10	4	8	1	4	3	0	32 %	16 %
Bernhard Crusell	51	14	5	28	4	24	3	5	13	4	274 %	59 %
Georg Henrik von Wright	51	5	29	11	6	42	11	10	19	3	18 %	108 %
Albert Edelfelt	49	8	16	22	3	125	8	88	27	2	54 %	9 %
Anders Chydenius	49	12	13	20	3	49	7	24	18	1	90 %	28 %
Poju Zabludowicz	49	4	16	28	0	47	1	15	31	0	27 %	4 %
Pehr Kalm	48	18	13	13	5	18	2	5	9	2	139 %	53 %
Gustaf Estlander	48	14	19	5	9	3	1	2	0	0	74 %	56 %
Eugen Schauman	48	3	32	8	5	71	6	43	20	2	9 %	14 %
Karl-August Fagerholm	48	3	19	17	9	48	2	37	9	1	15 %	6 %
Fredrika Runeberg	47	11	21	8	7	19	2	14	3	0	53 %	13 %
Eva Wahlström	47	1	28	18	0	124	2	102	20	0	4 %	2 %
Venny Soldan-Brofeldt	46	4	19	10	14	16	1	12	3	0	21 %	10 %
Björn Wahlroos	46	9	31	7	0	112	10	81	21	0	28 %	12 %

FINLANDSSVENSKA PERSONERS YRKEN

Vi kan ordna upp en bild enligt kategorier som finns med på Wikipedia. I den här bilden har vi valt att fokusera på yrke.

Tanken med bilden

På bilden ser du tre nivåer, som hänger ihop. Vi förklarar bilden nerifrån och upp:

På nedersta nivån i bilden ser du finlandssvenska personer på samma sätt som på förra uppslaget. Rutans storlek representerar längden på artiklarna på sv,fi,en,de totalt – ju längre artikel, desto större område. Och färgkodningen är den samma.

På mellersta nivån i bilden ser du de yrken som artiklarna är kopplade till. Positionen i nivån anger kopplingen. T.ex. Edith Södergran (uppe till vänster på nedersta nivån) har i Wikipedia angetts som skribent, som du kan se om du tittar på samma plats (uppe till vänster) på mellersta nivån. Det är wikipedia-skribenternas egna yrkeskategorier och en viss yrkesrutas storlek reflekterar alla de personer som på wikipedia har getts det yrket. En person kan på wikipedia ha flera yrken, men vi har valt ett av dem, för att få bilden läslig.

På högsta nivå i bilden har vi grupperat ihop närliggande yrken i yrkesgrupper. Vi valde beskrivande begrepp utgående från de kategorier som fanns i artiklarna. Högsta nivåns rutor hänger ihop med rutor på mellersta nivån på samma sätt genom positionerna inom nivåerna.

**Vi kan strukturera
en bild med hjälp
av kategorier från
Wikipedia.**

Intressanta observationer

De vanligaste yrkena på Wikipedia är författare, politiker, idrottare, konstnärer och musiker.

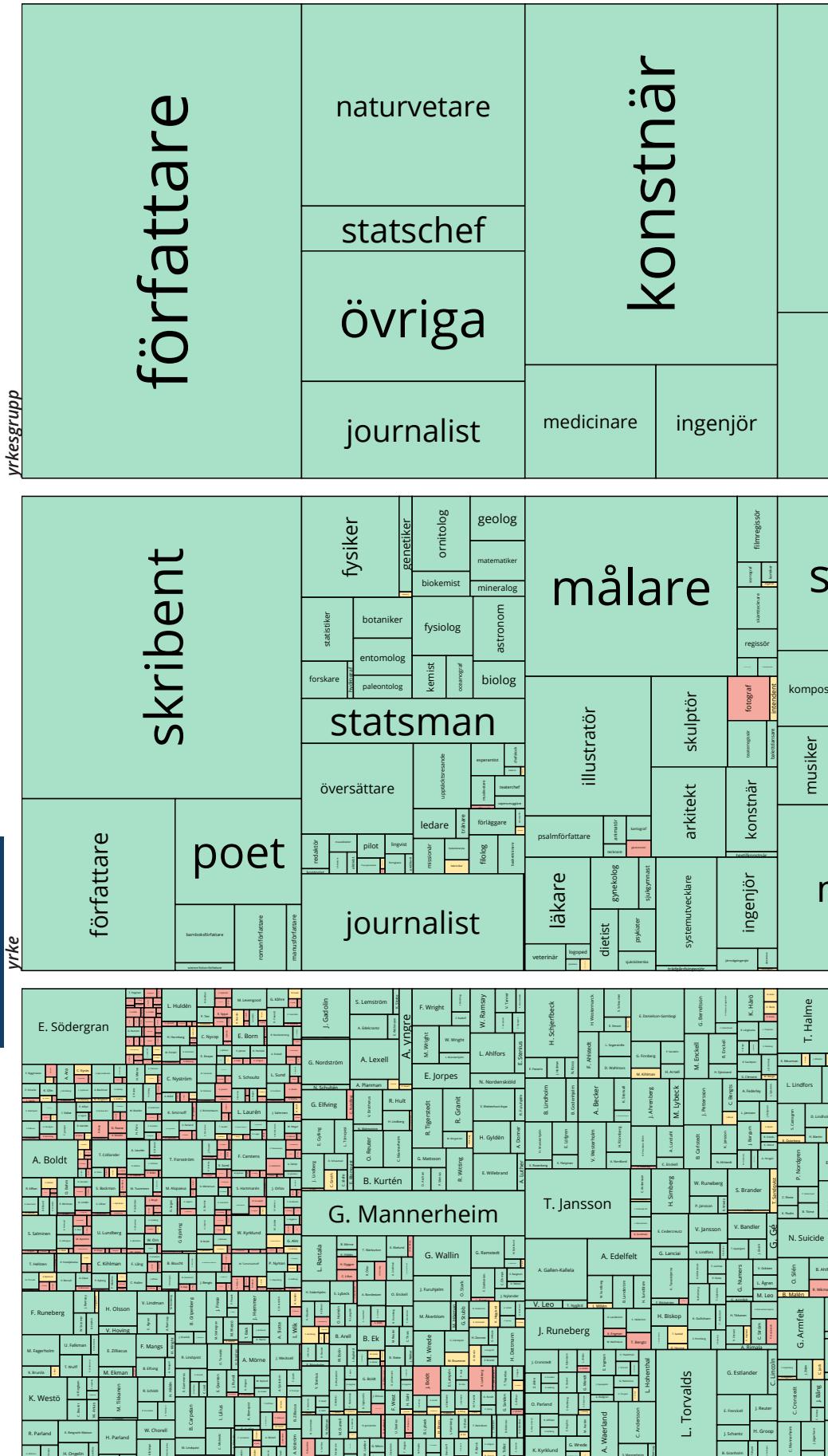
Den här bilden är tänkvärd och ämnad som grund för reflektioner av hur finlandssvenskarna syns på wikipedia. Man kan jämföra den här bilden med t.ex. mediabilden av finlandssvenskar eller veriktig statistik om finlandssvenskar (se t.ex. Fjalar Finnäs rapporter).

Färgen anger artikelns språkversioner:

grön svenska och minst ett annat språk

gul *enbart svenska*

röd finns på fi, en eller ty – sv saknas

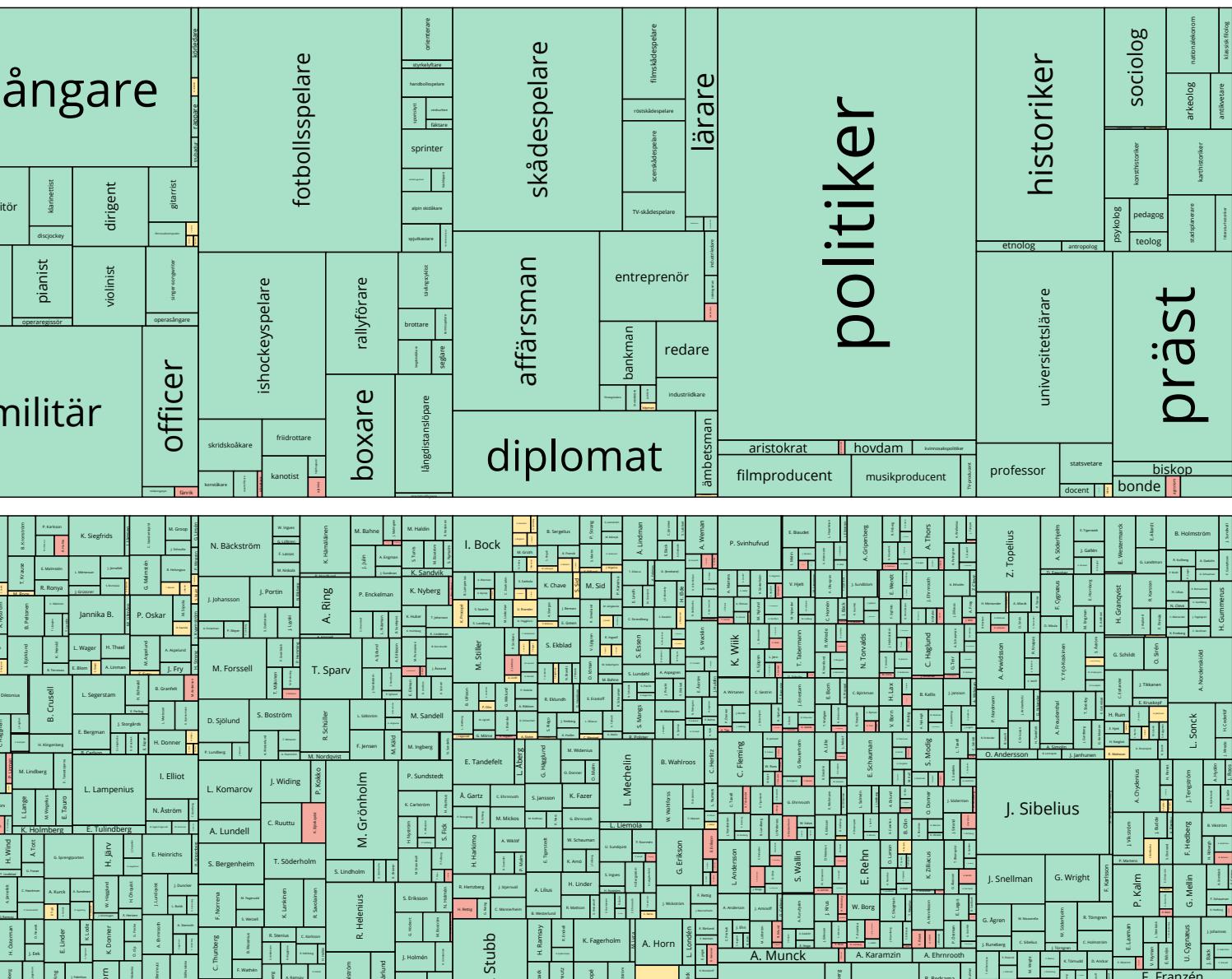
PÅ WIKIPEDIA

musiker

militär

ångare

militär

VAR ÄR FINLANDSSVENSKAR FÖDDA?

Förutom yrken har wikipedia-skribenter flitigt använt sig av regionala kategorier för artiklarna som handlar om finlandssvenskar på Wikipedia. Här strukturerar vi bilden enligt region.

Tanken med bilden

Vi förklarar bilden nerifrån och upp:

På fjärde nivå i bilden ser du igen finlandssvenska personer på samma sätt som på de förra uppslagen. Rutans storlek representerar igen längden på artiklarna och färgkodningen är den samma.

På tredje nivå i bilden ser du de födelseorter som artiklarna är kopplade till. Det är wikipedia-skribenternas egna ortskategorier. En person kan vara kopplad till flera orter, t.ex. dödsort, men det är sällsynt att någon angett var en person varit verksam.

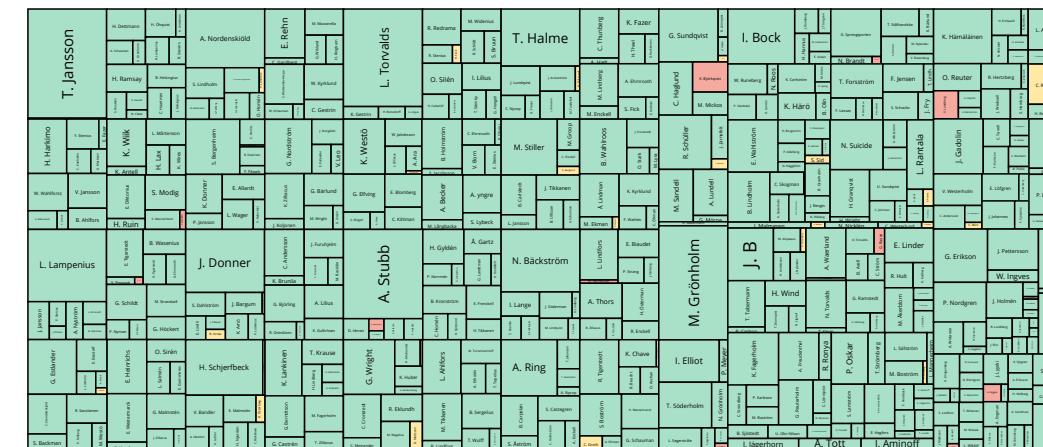
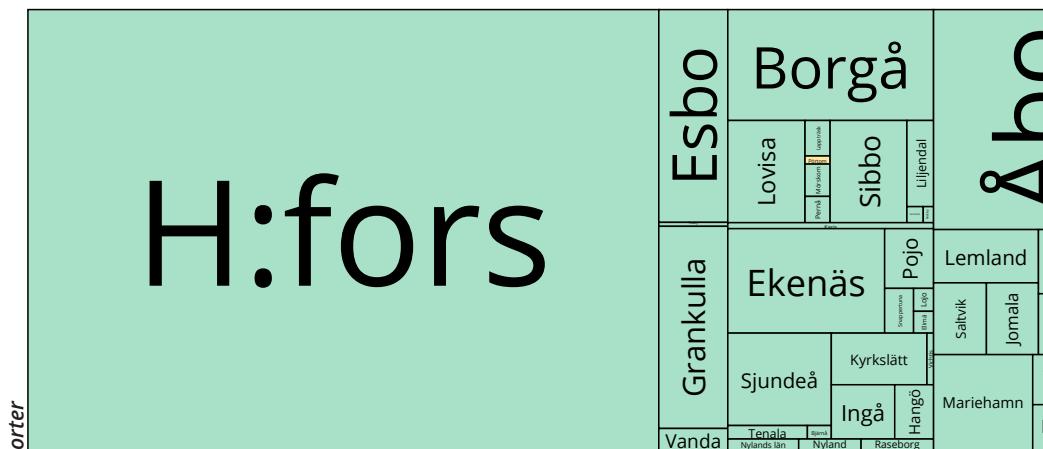
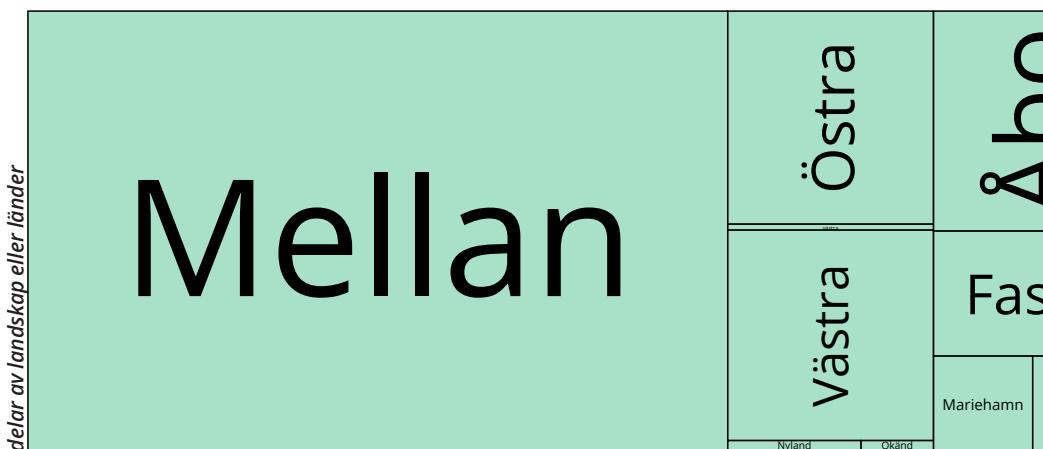
På första och andra nivåerna i bilden grupperar vi orterna enligt landskap och landskapsdelar när det gäller Finland. För personer födda utanför Finland har vi plockat in lämpliga och meningsfulla kategorier.

Intressanta observationer

Vi noterar att det finlandssvenska landskapet syns på wikipedia och proportionerna på den högsta nivån motsvarar ungefärligt befolkningens antalsmässiga fördelning. Däremot börjar enskilda personers roll synas tydligt i proportionerna på andra och tredje nivån samt vilka orter som dyker upp.

Också intressant är finlandssvenskarnas varierade ursprung i olika regioner. Visste du t.ex. att Edith Södergran är född i St. Petersburg? Här finns många intressanta personer att zooma in i digitalt.

Artiklarna där personens födelseort är okänd verkar samtidigt vara mest färggranna i bilden. Det betyder att det här är ett naturligt ställe att jobba på och förbättra.

Färgen anger artikelns språkversioner:

- grön svenska och minst ett annat språk
- gul enbart svenska
- röd finns på fi, en eller ty - sv saknas

rutornas yta: artikelns längd

Okänd

Sverige | Europa

Språköl

Österbotten
Karelen

Okänd

Okänd

Nord

Okänd

Savolax

Vasa+ Viborg

This treemap visualization illustrates the hierarchical structure of a dataset, likely representing a classification or organizational hierarchy. The root node is labeled "A. Allgemein". Major categories include "H. Lander", "W. Berg", "A. Ländlich", "B. Städte", "C. Dörfer", "D. Siedlungen", "E. Einzelgehöfte", "F. Wirtschaftsgebäude", "G. Freiflächen", and "I. Wasserflächen". Each category is further subdivided into smaller, more specific sub-categories, shown as smaller rectangles within the larger ones. The colors of the rectangles vary, suggesting different data properties or levels of the hierarchy.

The map illustrates the location of the Åland Islands (Åland) in the Baltic Sea. The islands are shown in light blue, while the surrounding landmasses are in green. The map includes labels for several countries: Sweden (Sverige), Finland (Finland), Russia (Rusland), and Denmark (Danmark). Major cities like Stockholm, Helsinki, and Copenhagen are indicated. The Åland Islands themselves are labeled with their names in both Swedish and Finnish. The map also shows the Gulf of Bothnia, the Gulf of Finland, and the Skagerrak.

FINLANDSSVENSKAR I FÖRÄNDRING

Mest intressant blir det när man kombinerar olika kategorier. Här tittar vi på kategorierna födelseårhundrade, kön och yrkesgrupp. Och så har vi lämnat bort sista raden med namn.

Tanken med bilden

Den här gången börjar vi uppifrån:

På högsta nivån i bilden har vi födel- seårshundrade.

På mellersta nivån i bilden har vi kön. Det kan vara man, kvinna, ickebinär enligt Wikipedias kategorier. I vårt fin-

landssvenska dataset finns en ickebinär person med, vilket syns som ett streck under rutan "kvinnna" i 1900-talet, eftersom antalet icke-binära på Wikipedia är så få.

På tredje nivån i bilden har vi yrkesgrupper och finlandssvenskar enligt modell från tidigare uppslag.

Intressanta observationer

Här kan vi notera t.ex. att könsfördelningen mellan personerna på wikipedia ändrats över födelseårhundrade. Andelen kvinnor ökar.

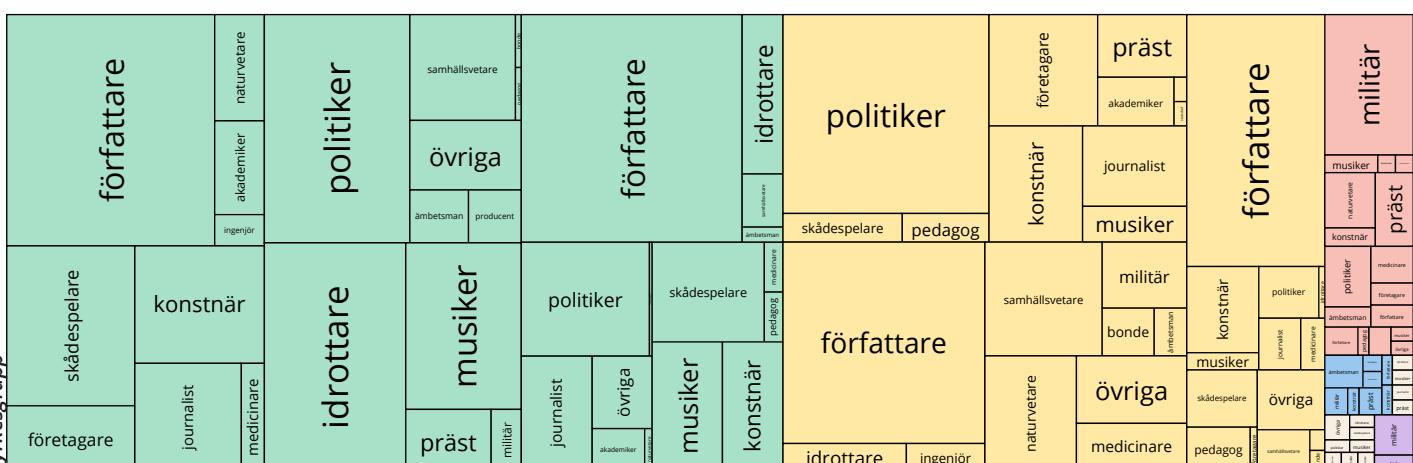
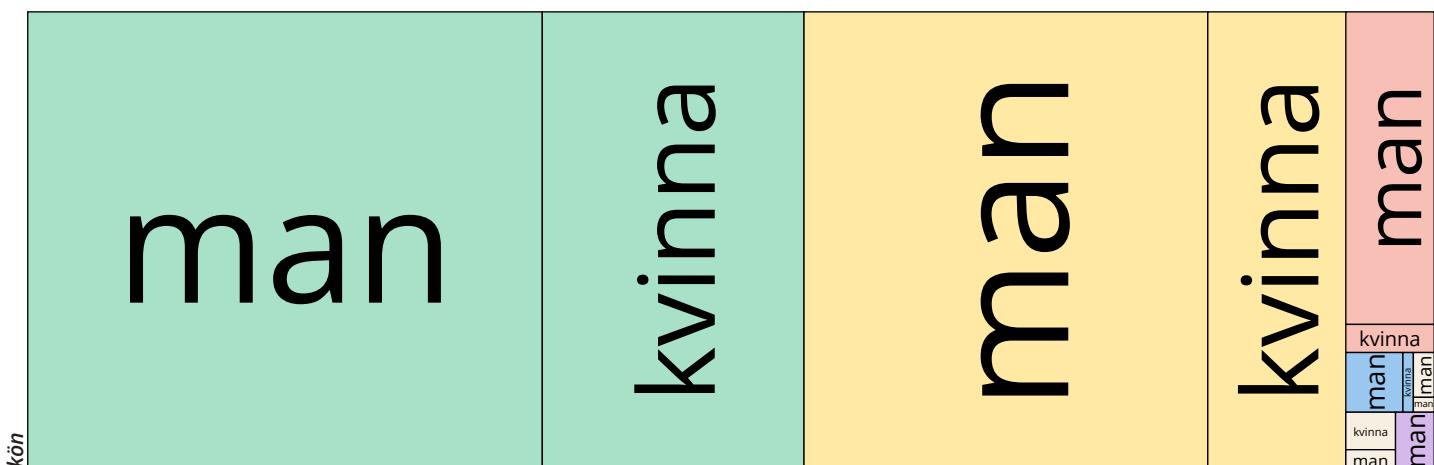
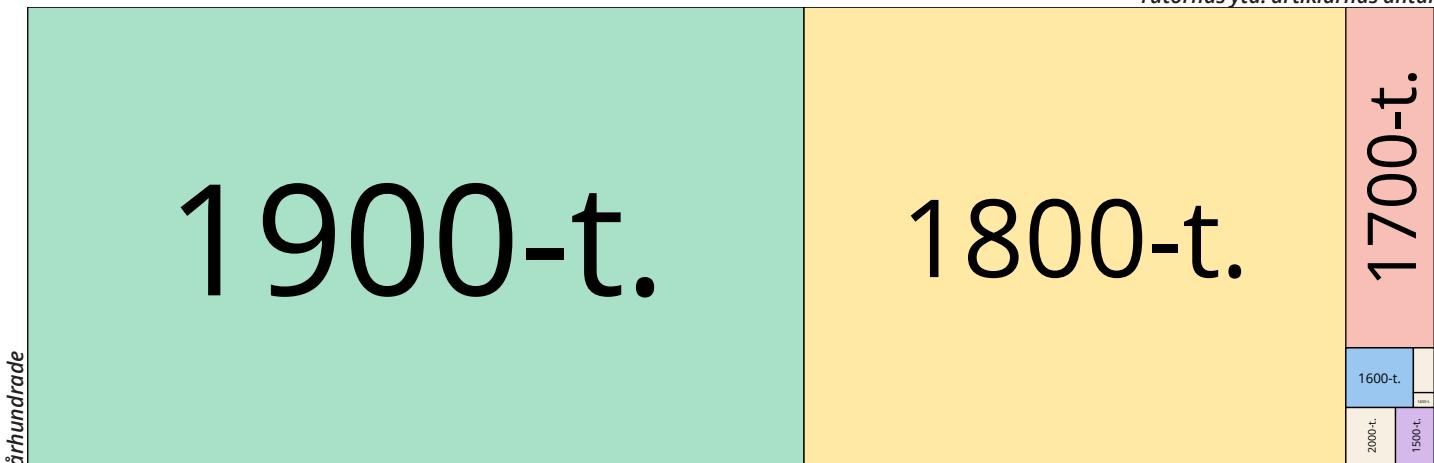
Också yrkesgrupperna genomgår förändring över tid. T.ex. är militär en stor yrkesgrupp för 1700-talets personer, medan militärernas andel minskar i senare tid.

Bilden inbjuder till reflektion om yrkesgrupper och kön över tid.

Färgen är enligt århundrade:

1900-t. = grön, 1800-t. = gul, 1700-t. = röd,
1600-t. = blå, 1500-t. = violett, annat = grått.

rutornas vta: artiklarnas antal

TOP 50 FISV-PERSON-WIKIPEDIANER

Den här tabellen visar Top 50 wikipedianer som redigerat finlandssvenskar på svenska wikipedia under senast 60 dagar (analyserat 28.11.2020). Listan innehåller också deras redigeringar på finska, engelska, och tyska.

Bottar är märkta med kursiv stil och användare som är aktiva inom Projekt Fredrika är noterade med fet stil.

Nr	Wikipedian	sv	fi	en	de
1	Addbot	624	873	411	13
2	Robertsilen	572	16	2	261
3	Annika64	568	8	1	0
4	<i>InternetArchiveBot</i>	480	0	241	47
5	Janee	442	0	1	0
6	Weikrx	427	0	0	0
7	<i>LA2-bot</i>	414	6	0	0
8	Toстарпadius	302	3	1	1
9	Velma	297	203	2	0
10	Maundwiki	292	0	0	0
11	Mlang.Finn	287	428	102	39
12	Vesihiiisi	284	2	19	0
13	<i>LarskeBot</i>	259	0	0	0
14	<i>Grillbot</i>	245	0	0	0
15	Disembodied Soul	233	0	0	0
16	Skivsamlare	232	0	0	0
17	Thoasp	224	0	0	0
18	Yger	220	0	0	0
19	Prematureburial	213	0	0	0
20	Lina Fredrika	204	13	3	3
21	Sverigekillen	188	2	0	0
22	Lenitha	185	80	0	0
23	Boberger	184	12	4	2
24	<i>ObelixBot</i>	173	0	0	0
25	LA2	165	10	5	2
26	<i>Luckas-bot</i>	144	185	123	81
27	Lekoren	137	0	180	1
28	Angus~svwiki	137	0	0	0
29	<i>Fluffbot</i>	135	0	0	0
30	<i>Innocent bot</i>	128	0	0	0
31	ZéroBot	126	193	137	85
32	Knallhatten	126	0	0	0
33	Ataraxim	125	0	0	0
34	Tomas e	123	4	43	0
35	Salgo60	119	1	8	0
36	Bulver	113	7	3	4
37	Jssfrk	112	3	4	0
38	Hans Frörum	110	3	1	0
39	Bruno Rosta	105	0	0	0
40	Riggwelter	101	2	0	0
41	J 1982	99	1	26	0
42	FBQ	94	0	0	0
43	Aciram	93	3	49	1
44	Marcustisk	92	1	0	0
45	<i>NirmosBot</i>	92	0	0	0
46	Mehring	92	0	0	0
47	Nicke L	91	0	0	0
48	<i>Сэргион (bot)</i>	90	0	0	0
49	<i>FlaBot</i>	88	100	65	32
50	Spaceflower	88	0	6	0

INTRESSE PÅ OLIKA SPRÅK

Hittills har vi koncentrerat oss på att beskriva innehållet på Wikipedia. Nu ändrar vi fokus till synlighet. Här är fem bilder som demonstrerar hur många visningar (under senaste 60 dagar) en viss artikel har på olika språk på Wikipedia.

Tanken med bilden

Rutans storlek reflekterar antalet visningar på svenska wikipedia (till vänster i gult) och finska wikipedia (till vänster i blått). Till höger har vi engelska (grönt), tyska (rött) och alla fyra språk sammanlagt (violett). Färgen anger hur lång artikel personen har. Ju starkare färg, desto längre artikel.

Intressanta observationer

Vi noterar att andra personer är stora här jämfört med tidigare bilder då mättet på storlek var artikelnas längd. Eftersom antalet rikssvenska tittare är stort jämfört med antalet finlandssvenskar ser vi här att de stora personerna alla har synlighet i rikssvensk media.

Tove Jansson som Mumins skapare är självskriven i synlighet. Mark Levengood är stor i rikssvensk tv. Allan Schulman jobbade halva livet i Sverige. Edith Södergran och Gustaf Mannerheim är stora finlandssvenska historiska gestalter. Lill Lindfors, Jörn Donner, Kjell Westö, Tobias Zilliacus och Stina Ekblad är följande

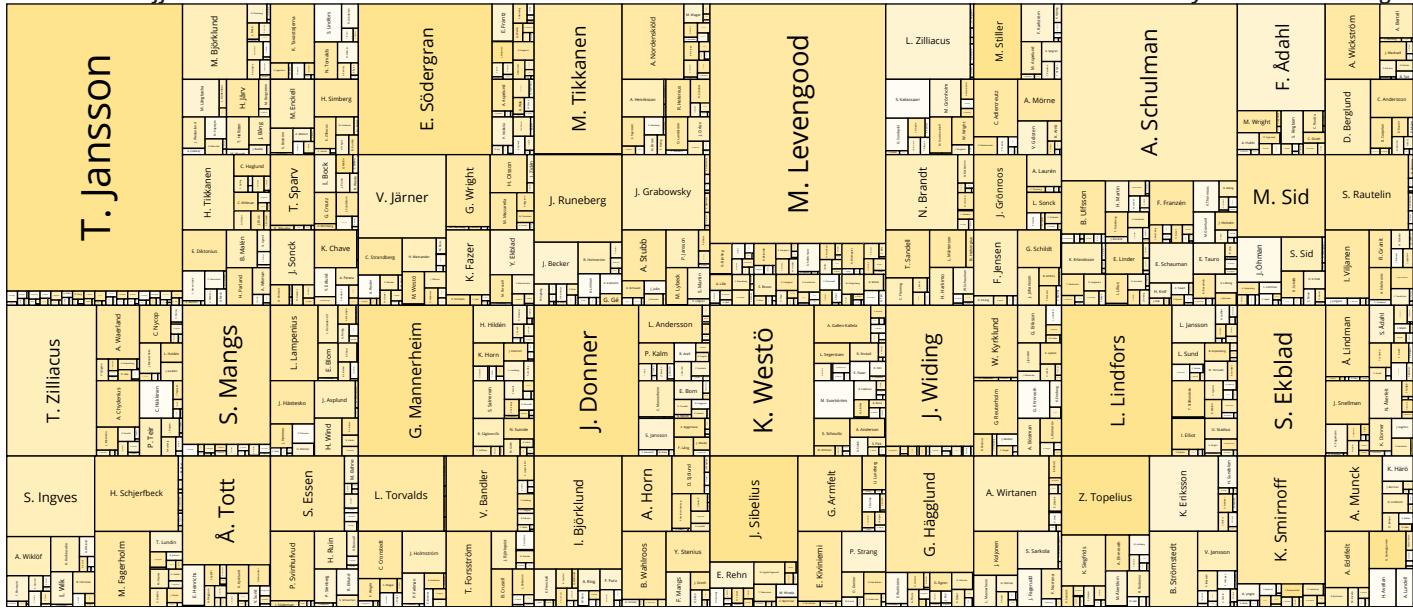
inom topp 10.

På finska Wikipedia ser vi hur sångaren, kompositören, Idols-domaren och tv-profilen Jannika B. har störst synlighet av finlandssvenskarna. Andra storheter här är Irina Björklund, Vivica Bandler, Sibelius, Runeberg, Dave Lindholm, Christoffer Strandberg, Li Andersson, och Hjallis Harkimo.

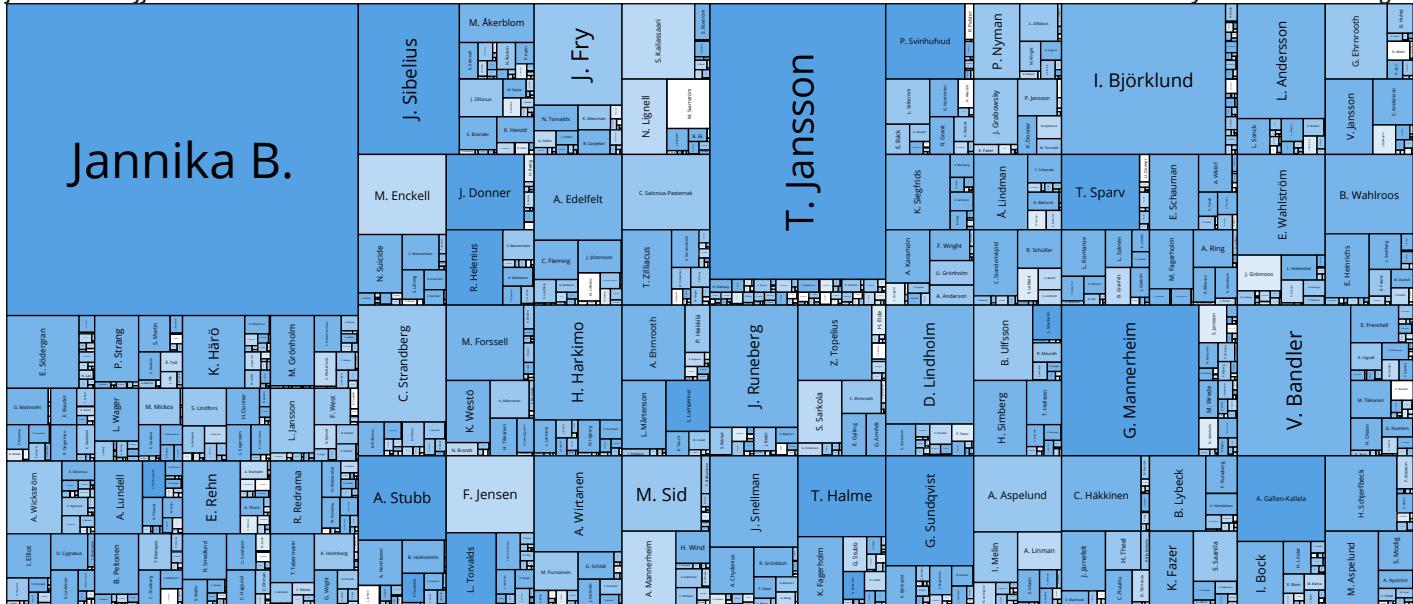
På engelska och tyska Wikipedia märker vi hur internationell Linus Torvalds är. Totalt sett blir det Jannika B., Torvalds och Jansson i topp.

Bilderna inbjuder till reflektion om finlandssvenskars synlighet för olika språkgrupper.

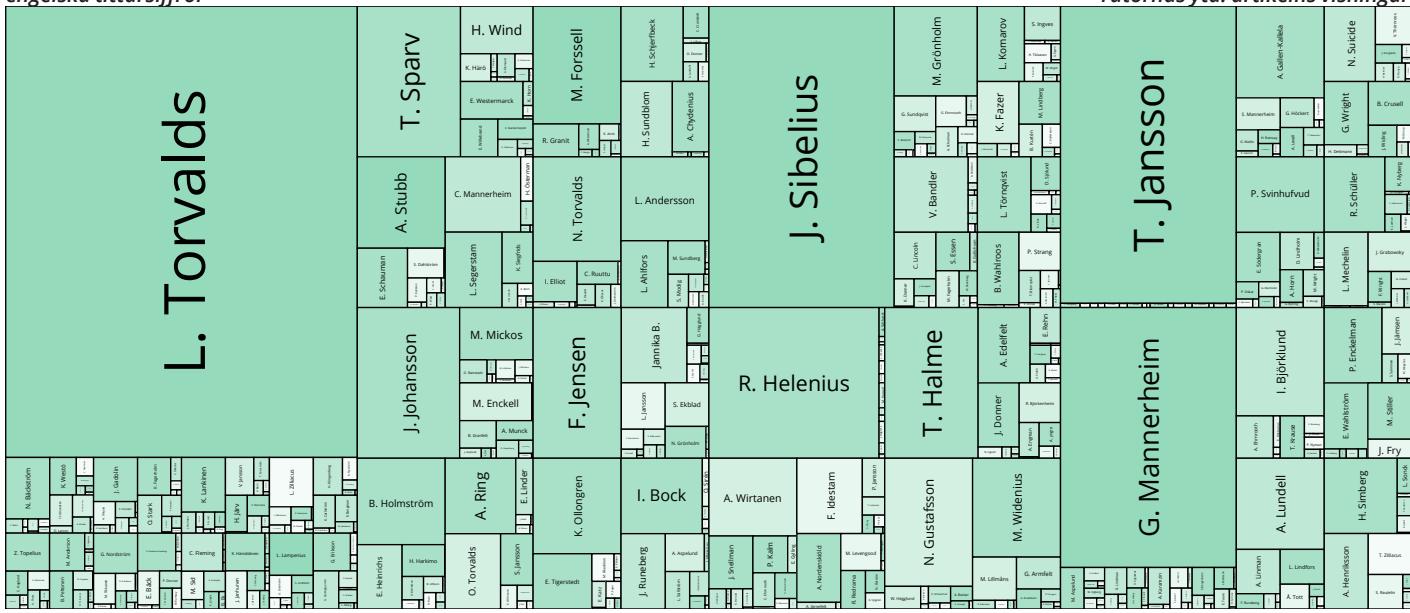
svenska tittarsiffror

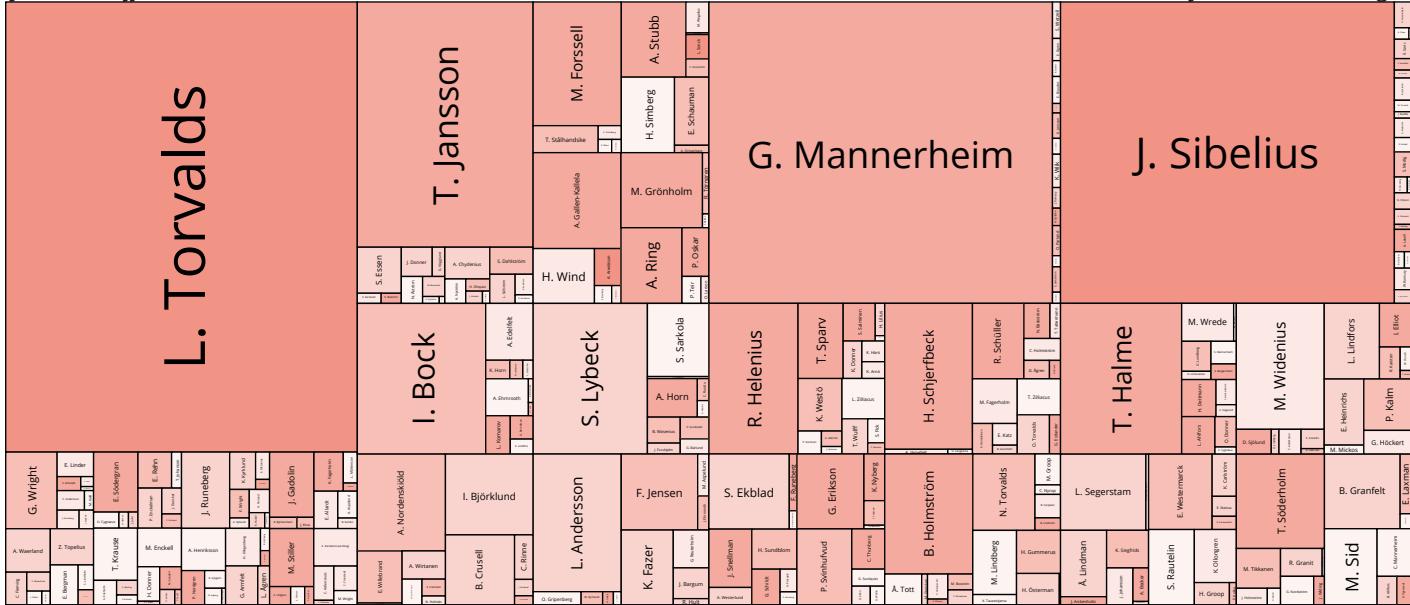
finska tittarsiffror

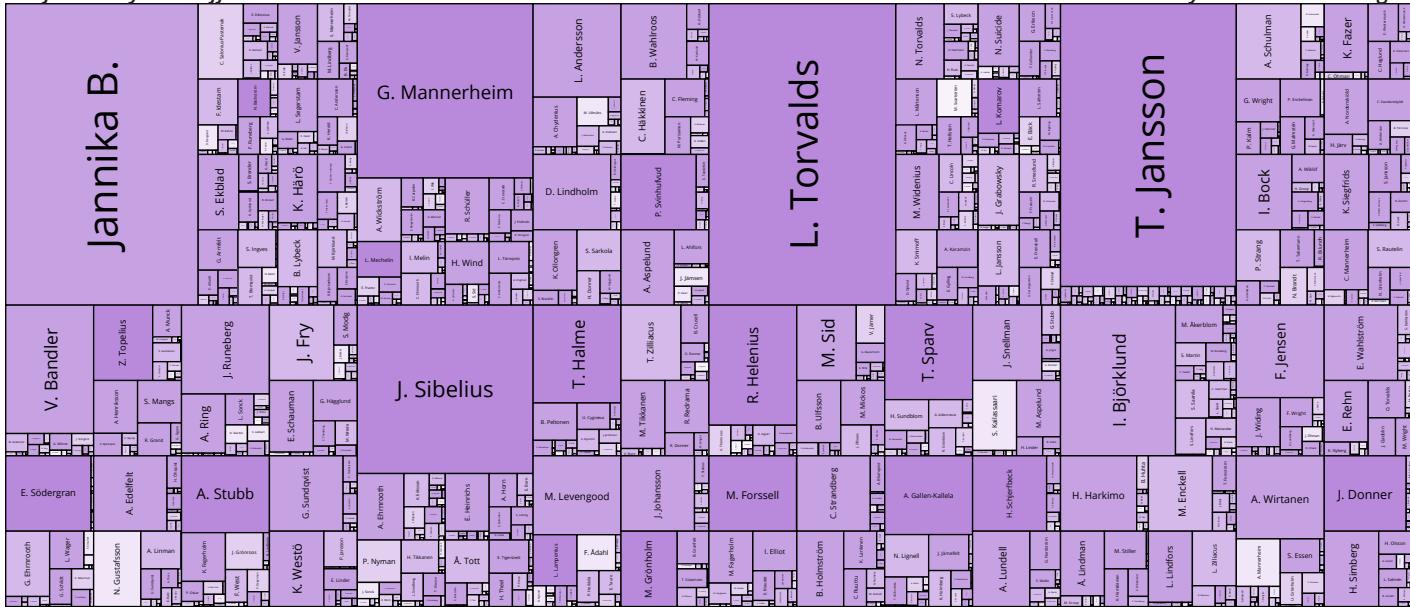
engelska tittarsiffror

tyska tittarsiffror

sv + fi + en + ty tittarsiffror

FREDRIKAS LUUPP BELYSER ORTER

Härnäst tittar vi på vilka ort-artiklar som visats mest inom de landskap som har svenska orter, dvs. Åland, Egentliga Finland, Kymmenedalen, Nyland och Österbotten. Tabellen är sorterad enligt antal visningar sammanlagt på svenska, finska, engelska och tyska.

Verktyget Fredrikas Lupp sammantäller noggrann data om artiklarnas innehåll på olika språk. Siffror som dessa kan hjälpa till för att rikta innehålls-insatser på Wikipedia. Visningarna räknas från senaste 60 dagar, dvs. oktober–november 2020. Siffrorna går att jämföras med aktuella sökningar på Google, dvs. de ska inte tolkas som en historisk summa av alla visningar.

Intressanta observationer

Nagu sticker ut med sin artikellängd på svenska jämfört med finska – orsaken är den att projekt Fredrika först fokuserat på Nagu-området.

Spalten "% av fi" efter "Visat" indikerar igen vilka orter som har högt intresse för svenska tittare. Om siffran är låg är intresset högre bland finska tittare.

Luppens kvalitet

Spalten längst till höger under Svenska heter Kvalitet och står för ett kvantitativt uppskattning på kvalitet och räknas fram med följande formel:

3x antalet kategorier artikeln hör till
4x antalet bilder artikeln illustreras med
4x antalet språkversioner artikeln har
1x antalet länkar till andra artiklar
1x antalet länkar från andra artiklar
2x antalet länkar utanför Wikipedia
3x antalet aliasar ("Reval" = "Tallinn")
1x antalet redaktörer som bidragit till artikeln

Nr Artikel	sv, fi, en, ty		Svenska				
	Visat	Längd	Visat	% av fi	Längd	% av fi	Kvalitet
ÅLAND							
1 Mariehamn	20158	73119	2396	60%	16819	70%	3761
2 Sottunga	3153	31326	310	14%	7241	60%	540
3 Jomala	2504	46269	402	35%	9548	60%	621
4 Kökar	2465	36962	456	31%	16189	142%	850
5 Eckerö	1934	30604	454	53%	8225	69%	587
6 Föglö	1321	30711	289	45%	9694	81%	759
7 Kumlinge	1243	32741	220	32%	11611	110%	738
8 Finström	1124	39120	246	55%	8767	68%	580
9 Saltvik	1122	32670	278	53%	10741	94%	577
10 Lemland	989	28656	198	49%	7979	61%	580
EGENTLIGA FINLAND							
1 Abo	60854	297147	6661	33%	23414	15%	9138
2 Pargas stad	6127	57584	571	14%	7068	27%	3680
3 Kimitoön	4414	37281	582	18%	11072	70%	2070
4 Nagu	2696	94923	609	42%	58511	892%	2363
5 Kimito kommun	2183	20131	227	15%	6897	93%	474
6 Korpo	1734	21243	251	24%	6514	98%	500
7 Houtskär	1173	22982	191	24%	7764	104%	598
8 Dragsfjärd	1143	16151	181	23%	4533	85%	475
9 Inio	964	23748	157	23%	7097	117%	439
10 S:t Marie	961	15447	44	6%	3391	39%	291
KYMMENEDALEN							
1 Pyttis	2634	36986	272	13%	12434	89%	684
NYLAND							
1 Helsingfors	172360	383537	8762	23%	63084	54%	67862
2 Esbo	44701	165152	2314	16%	15395	16%	2152
3 Vanda	23355	177802	993	8%	13489	14%	1422
4 Borgå	16611	100037	1690	20%	16018	32%	2167
5 Hangö	11323	74517	1132	25%	26341	99%	1356
6 Lojo	10469	100966	498	6%	11737	19%	994
7 Ekenäs	10204	43160	1460	20%	18770	228%	971
8 Grankulla	8412	72241	703	12%	17372	56%	750
9 Raseborg	8019	62500	784	14%	14684	55%	1633
10 Lovisa stad	6768	61097	853	19%	12877	62%	1290
ÖSTERBOTTEN							
1 Vasa	36369	119547	5280	27%	23225	43%	3904
2 Karleby	22782	88080	2414	15%	10021	27%	1268
3 Jakobstad	12202	136221	2199	33%	15600	16%	1239
4 Korsholm	5579	46174	1084	32%	13063	82%	1226
5 Närpes	5359	43659	1678	65%	14047	78%	948
6 Kristinestad	5315	46429	895	25%	16067	86%	800
7 Kaskö	4729	46144	471	13%	6690	40%	553
8 Nykarleby	4277	44480	1094	45%	16148	103%	873
9 Larsmo	4001	44588	722	30%	12897	81%	709
10 Pedersöre	3235	37536	708	34%	10501	58%	630

Finska		Engelska		Tyska		Antal språk	Kategorier	Bilder	Länkar till WP	Länkar från WP	Länkar ut	Aliasar	Redaktörer	Redigeringar
Visat	Längd	Visat	Längd	Visat	Längd									
3965	23968	10906	17565	2891	14767	82	11	21	197	2857	19	6	149	49
2296	12148	460	7531	87	4406	28	3	16	60	182	13	1	71	19
1165	16006	847	8785	90	11930	31	5	14	103	198	20	2	67	21
1456	11404	451	6274	102	3095	28	3	12	90	436	25	1	81	33
859	12004	512	6262	109	4113	31	3	12	86	199	17	1	76	26
636	11896	275	5215	121	3906	27	3	12	59	414	17	1	62	17
680	10551	258	7467	85	3112	27	4	15	75	353	24	1	60	32
450	12964	364	7075	64	10314	25	5	10	93	204	14	3	74	49
525	11409	271	6836	48	3684	25	4	12	115	185	18	3	61	37
401	13025	344	5002	46	2650	28	3	11	77	234	15	2	61	21
20280	157171	26801	55248	7112	61314	103	10	21	344	7998	24	5	157	61
4123	26239	1254	10483	179	13794	27	3	9	122	3299	17	7	45	21
3223	15868	544	5722	65	4619	22	6	9	169	1637	19	2	66	49
1441	6563	560	18668	86	11181	14	6	47	279	1537	91	9	63	347
1513	7429	406	3346	37	2459	13	4	6	133	168	10	3	48	40
1061	6648	328	4408	94	3673	13	3	4	120	220	8	2	45	22
801	7453	149	5117	32	2648	15	6	7	134	276	4	4	51	17
802	5333	138	3295	22	2990	15	4	7	116	192	7	1	46	21
671	6068	107	2928	29	7655	13	6	11	125	151	4	1	32	20
787	8589	116	1761	14	1706	5	6	4	87	117	5	3	16	6
2062	14038	277	7426	23	3088	21	5	18	96	304	26	3	49	19
38871	117799	102938	100175	21789	102479	194	17	39	791	65507	57	5	298	149
14188	97364	23183	29956	5016	22437	90	8	26	274	1191	18	5	117	32
13231	96956	7662	36452	1469	30905	77	6	29	237	583	16	5	93	17
8344	49602	5859	25722	718	8695	61	3	20	233	1348	26	8	128	71
4500	26639	4561	15302	1130	6235	43	7	18	221	663	43	3	92	47
8089	61019	1608	17533	274	10677	45	3	13	180	443	16	7	66	22
7342	8240	1245	8391	157	7759	28	3	14	174	458	19	5	82	44
5778	30886	1687	17042	244	6941	42	5	13	149	224	21	0	86	26
5618	26838	1413	7412	204	13566	28	10	9	161	1158	22	2	67	41
4514	20918	1197	9935	204	17367	39	3	14	133	754	29	5	77	41
19799	54552	9492	33803	1798	7967	63	8	23	251	2932	37	8	158	99
15780	37420	4093	19868	495	20771	55	4	22	124	640	12	7	98	39
6673	99451	2989	15673	341	5497	46	14	19	203	455	24	8	113	61
3383	16027	1038	12398	74	4686	23	3	11	149	799	15	2	74	30
2571	18021	1025	7394	85	4197	30	4	11	138	424	26	2	95	72
3522	18709	797	7802	101	3851	30	4	10	119	327	32	2	80	40
3507	16687	666	5970	85	16797	31	7	9	114	140	12	3	68	25
2413	15715	699	8327	71	4290	27	3	11	153	387	22	2	81	31
2397	15869	835	12523	47	3299	20	4	9	137	305	17	1	71	57
2077	18214	408	6126	42	2695	21	3	8	153	219	18	6	56	21

VAD FINNS DET PÅ VILKA ORTER?

Förutom personer finns det en massa andra artiklar på Wikipedia också. Här tittar vi på vilken typs artiklar man hittar mest av i finlandssvenska regioner.

Tanken med bilderna

Nere på denna sida börjar vi från kategori och hittar orter på andra nivån. Tredje nivån innehåller en kategori av noggrannare typ än den första.

På bilden till höger börjar vi uppifrån med landskap och går vidare till mindre del av landskap. På tredje nivån hittar vi

kategori, och på den fjärde nivån kommer den noggrannare kategorin.

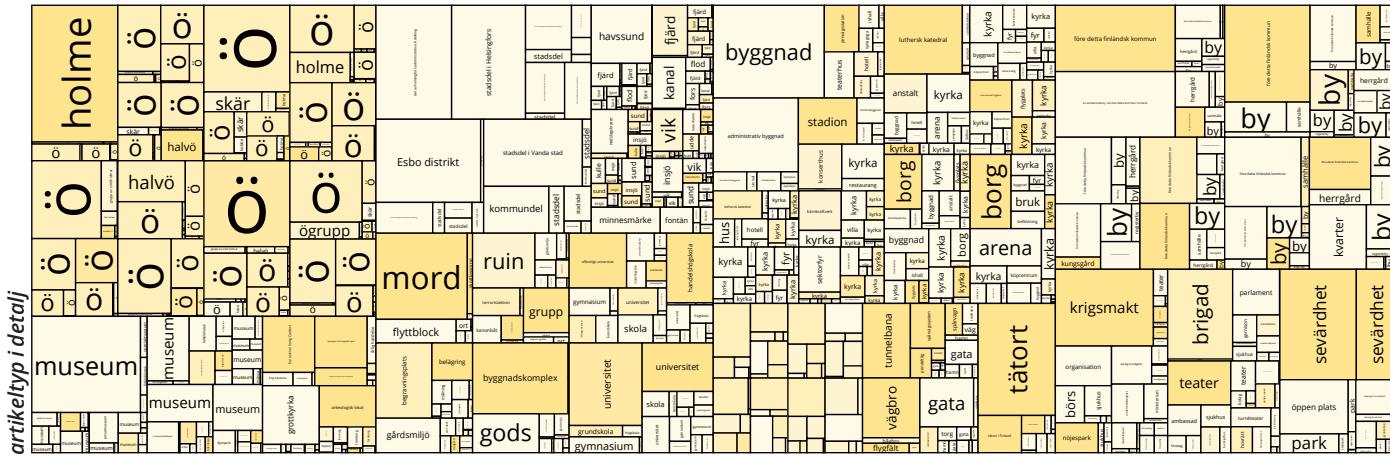
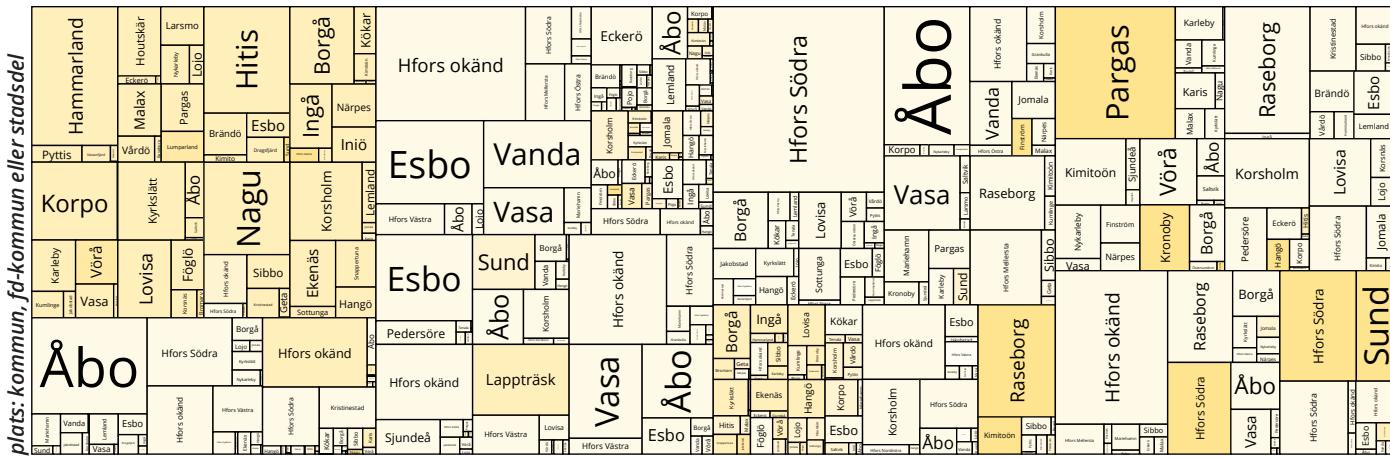
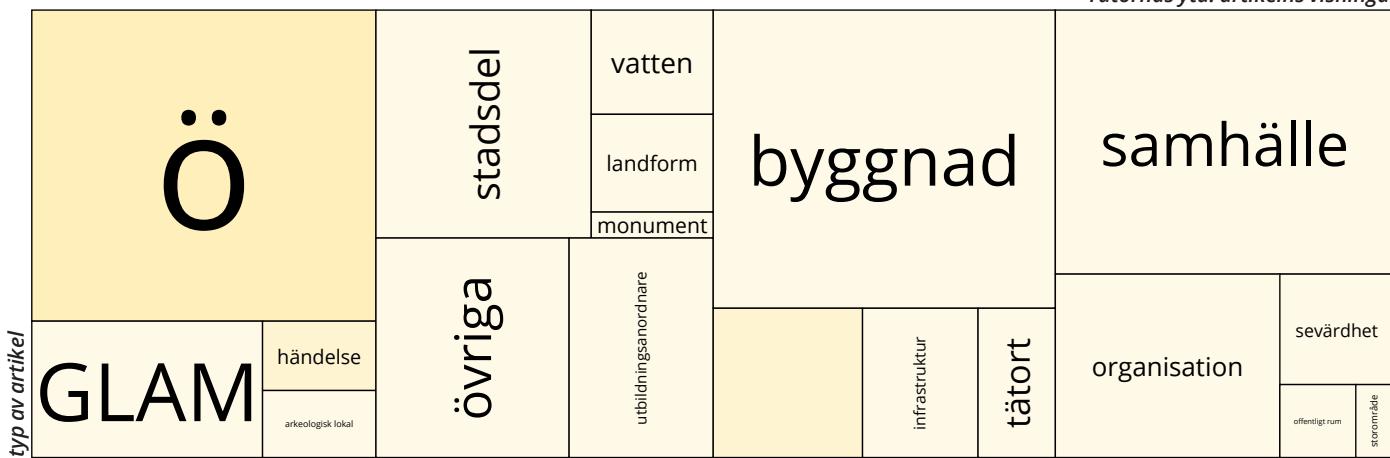
Färgen anger hur lång artikel personen har. Ju starkare färg, desto längre artikel.

Intressanta observationer

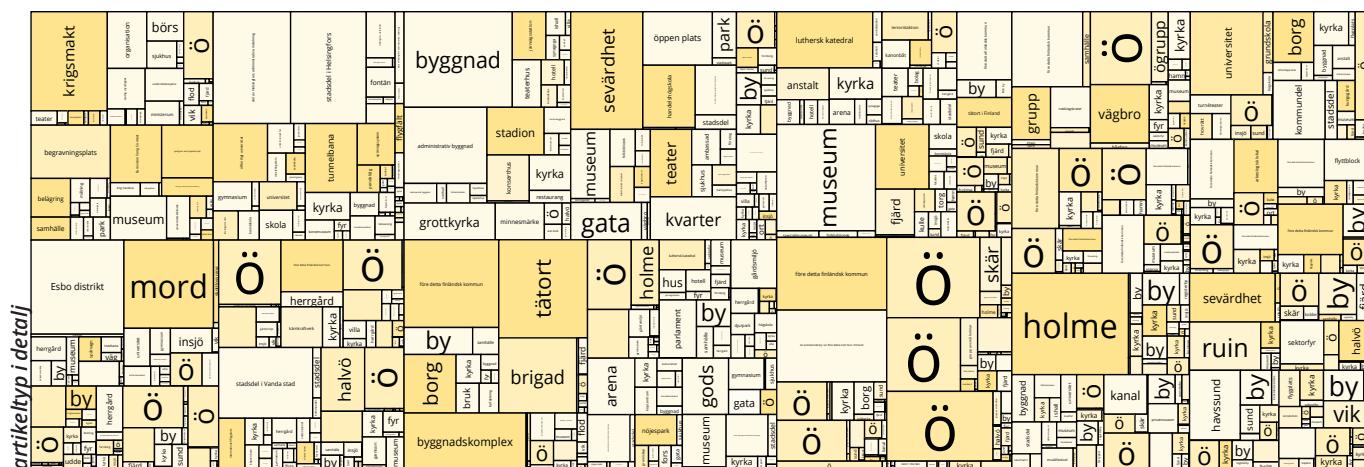
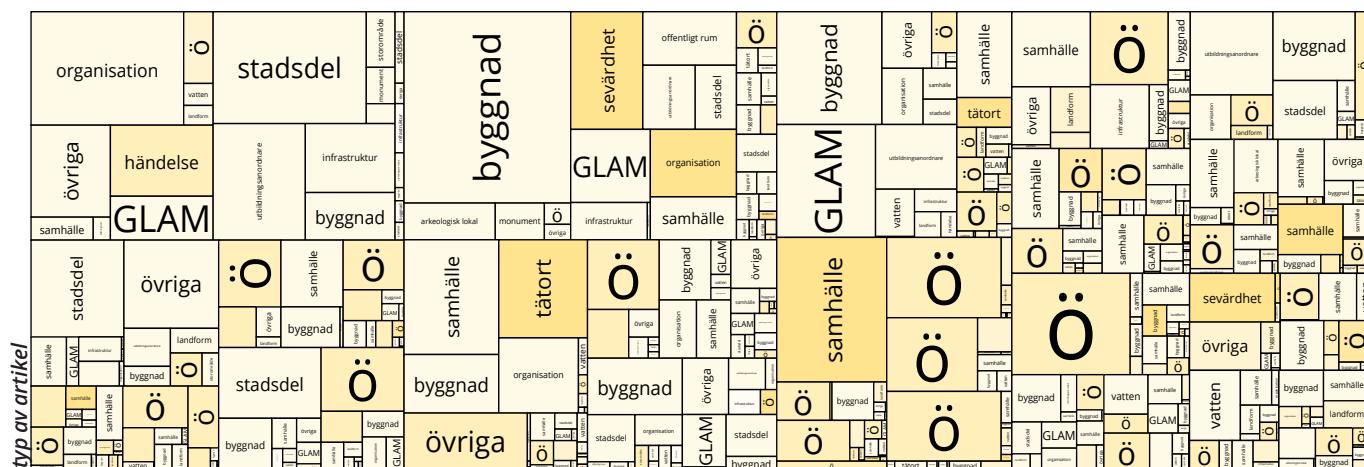
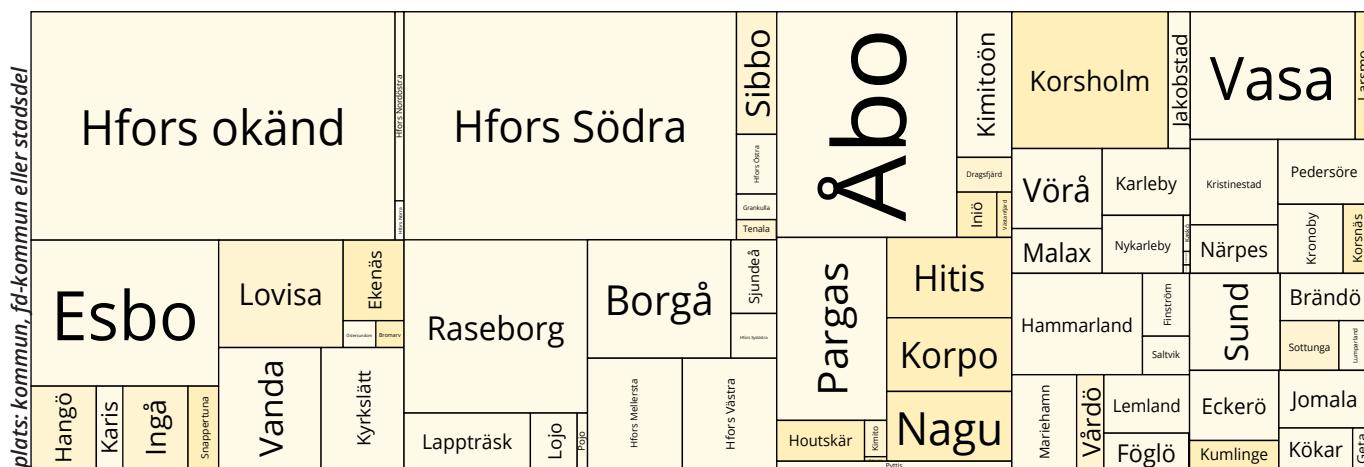
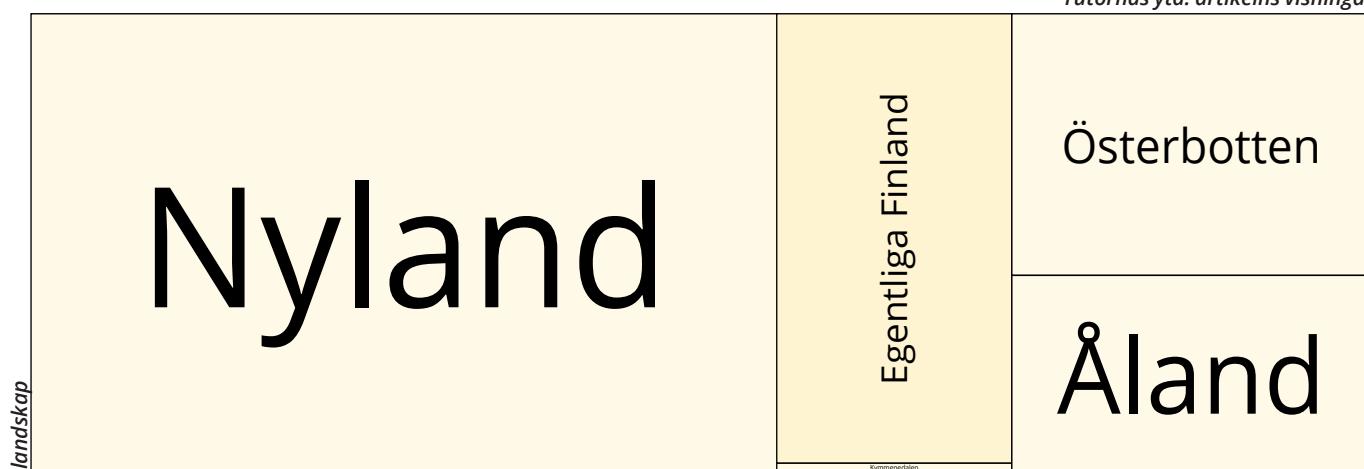
Föga förvånande för ett kustnära folk är artiklar av typen ”ö” många till antalet. Vi hittar också artiklar som beskriver byggnader, samhällen, stadsdelar, organisationer och sevärdheter. Kategorin GLAM står för gallerier, bibliotek, arkiv och muséer.

De största områdena visar att öar, byggnader, samhällen och stadsdelar får mycket visningar. En betydande del är okategorisering – det borde fixas halvautomatiskt. Genom att undersöka noggrannare vilka enskilda artiklar med mycket visningar borde förbättras kan helhetssläget förbättras – det verkar finnas flera ljusa, bristfälliga områden att börja nysta från.

rutornas yta: artikelns visningar

rutornas yta: artikelns visningar

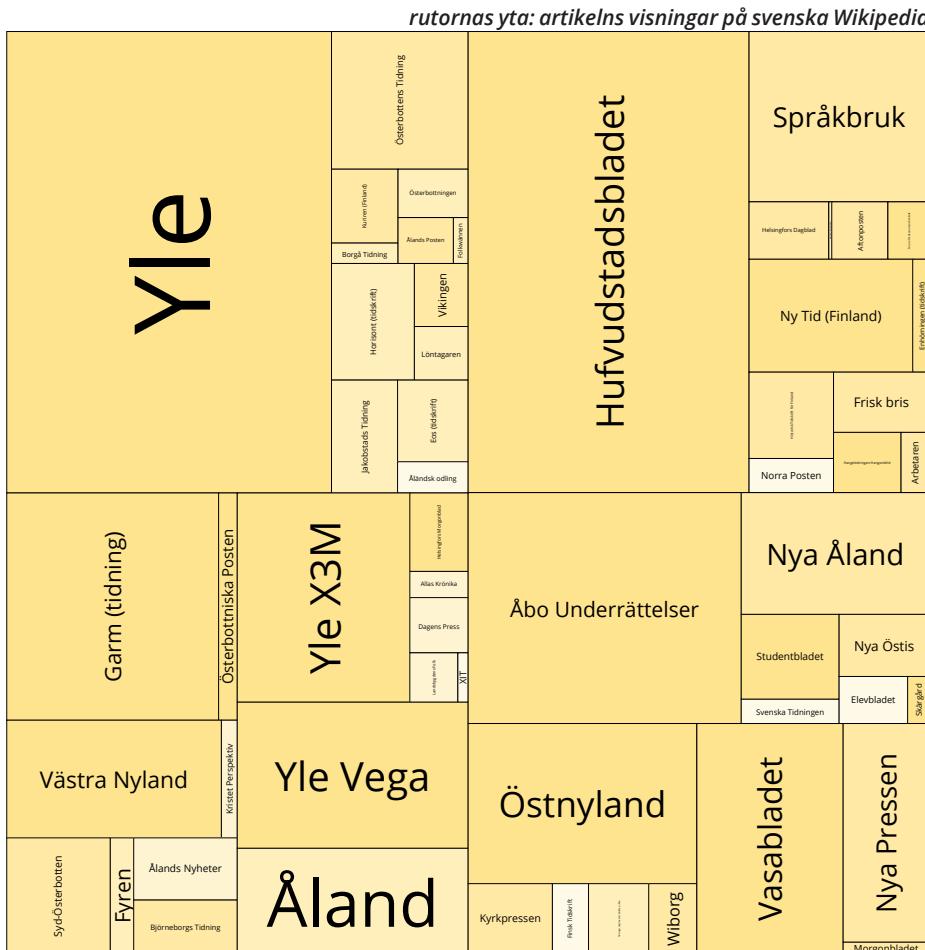
SVENSKA TING I FINLAND

Vi avslutar med några nedslag i olika svenska ting i Finland på **svenska Wikipedia**. Här tittar vi på synligheten på Wikipedia för diverse kollektiva aktörer: massmedia, föreningar, institutioner och företag. På nästa sida har vi skolor, församlingar och stiftelser.

Tanken med bilderna

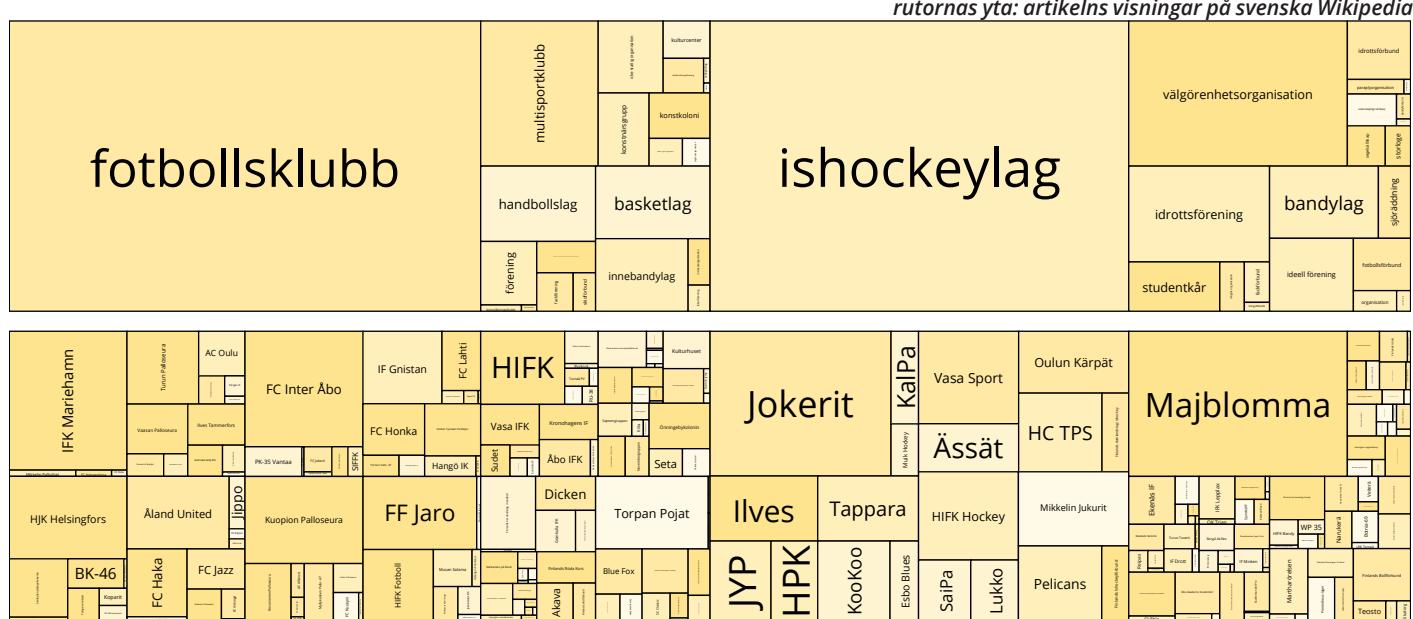
Här vill vi visa vilka typers sökningar som går att göra i Wikipedia. Vi nyttjar kategorier som finns på artiklar och kategoriernas inbördes relationer som angetts på Wikidata.

Rutans storlek reflekterar artikelns synlighet på wikipedia. Färgen anger artikelns längd: ju längre artikel, desto mörkare färg. Bilderna inbjuder till reflektion av ytterligare några dimensioner finlandssvenskhet.

◀ Massmedia

En intressant blandning av olika medier dyker upp på Wikipedia under kategorierna "finlandssvenska tidningar" och "X". Rundradion YLE fångar tittare även på Wikipedia, liksom de stora dagstidningarna. Tidningen Garm fångar kanske en del som söker den mytologiska figuren med samma namn.

statlig myndighet

polis

gränsbevakning

ministerium

försvarsmakten

ambassad

Institutioner

En hel del av dessa institutioner har verksamhet på svenska i Finland. Folkhälsan har ett specifikt finlandssvenskt uppdrag. Utbildningsanordnare har vi inte här, men några utvalda på nästa sida.

Företag ►

Det är ju intressant att se också vilka företag som folk tittar på i svenska Wikipedia. Mest verkar det vara storföretag och transportföretag.

rutornas yta: artikelns visningar på svenska Wikipedia

transportföretag

företag

bank

alkohol

flygbolag

OM SKOLOR, STIFTELSER OCH FÖRSAM

Vi fortsätter med några nedslag i olika svenska ting i Finland. I turen står skolor, stiftelser och församlingar.

 Skolor

När vi tittade på hur skolor syns på Wikipedia, noterade vi två saker. De allra flesta finlandssvenska skolor har inte någon wikipediasida. Av någon orsak syns finlandssvenska skolor bättre på finska Wikipedia än svenska.

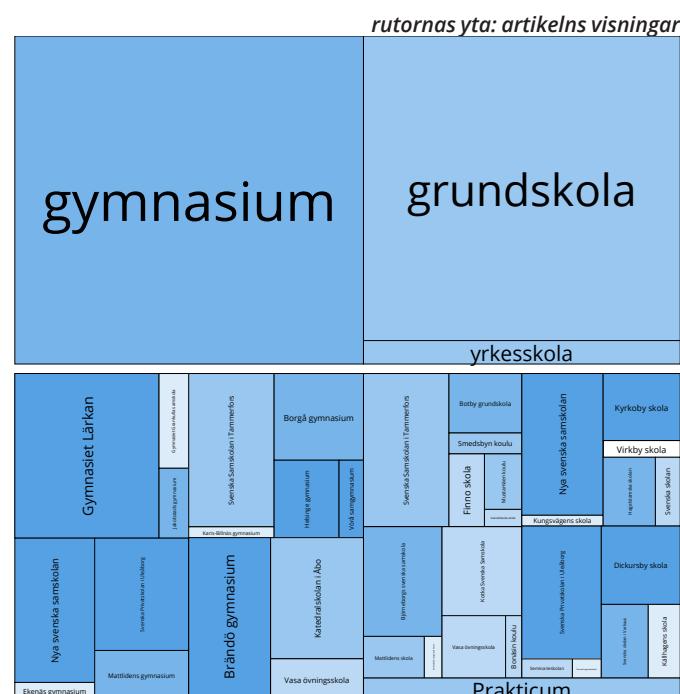
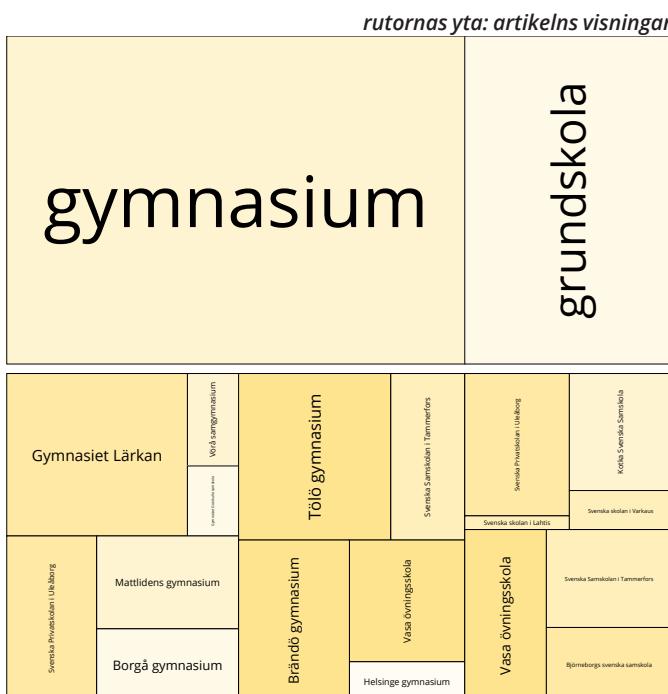
En viktig bakomliggande orsak är en skillnad i regelverk mellan svenska Wikipedia och finska Wikipedia. I Sverige anser man att skolor inte ska läggas in på Wikipedia om inte det är något speciellt med dem.

Vi illustrerar situationen med några bilder. Uppe till vänster har vi de grundskolor och gymnasier som har en artikel på svenska Wikipedia. Upp till höger har vi de finlandssvenska skolor som har en

artikel på finska Wikipedia – märkbart fler.

Fler, men ändå få i proportion till alla finlandssvenska skolor. Längst ner finns en bild som ger andelen av de skolor som finns på Wikipedia i förhållande till alla de som inte finns där.

Att utveckla skolornas synlighet på wikipedia kunde vara ett av många viktiga projekt.

LINGAR

Svenska kulturfonden		Svenska Kulturfonden Björneborg	Konstsamfundet		Helsingfors Diakonissanstalt	rutornas yta: artikelns visningar
		Konststiftelsen	Byggnationssällskapet		Luther-stiftelsen	Finlands filmstiftelse
Finlands konstakademi		Harry Schaumans Stiftelse		Finska Kulturfonden	Stiftelsen för Åbo Akademi	
Sigrid Jusélius Stiftelse		Gösta Serlachius konststiftelse		Alvar Aalto-stiftelsen	Stiftelsen Tre smeder	Kalevalaseura
		Studenternas hälsovårdsstiftelse		Asuntoasiatö		
		Sofia författningsfond				
		Sofia författningsfond				

▲ Stiftelser

Uppe har vi stiftelser och deras synlighet på svenska Wikipedia. Här kan man tänka sig att stiftelsernas ansökningsdeadlines påverkar tittarsiffrorna. Här visas också oktober-november 2020.

▼ Församlingar

Synligheten för de finlandssvenska församlingarna i Borgå stift fördelar sig rätt så jämnt.

Johannes, Helsingfors		Purmo	Matteus, Helsingfors	Esbo svenska	Olaus Petri, Helsingfors	Björnö-Kumlinge	Nedervetil	Eckerö
		Solfs		Jomala	Övermarks	Replots	Grankulla svenska	Vasa svenska
Tammerfors svenska	Borgå svenska domkyrko			Västbörlands svenska	Sibbo svenska	Mariehamns	Sjundeå kyrkliga	Finström-Geta
Snappertuna	Hammarlands	Inga	Bergö	Vanda svenska	Karis svenska	Oravais	Kyrkslättens svenska	Kvevlax
Pedersöre	Sund-Vårdö		Korsnäs	Terjärv	Kronoby	Kimitoöns	Larsmo	Karleby svenska
	Saltviks	Björneborgs	Munsala	Nykarleby	Bromarvs	Pojo svenska		Pernå
Vörå	Jakobstads svenska	Deutschev-lut	Åbo svenska	Korsholms svenska	Ålands södra skärgårds	Närpes	Kristinestads svenska	Petrus
Liljendals	Lemland-Lumparlands	Akkas	Lovisa svenska	Sjundeå svenska	Strömfors	Tenala	Jeppo	Hangö svenska

Det svenska Finland på Wikipedia

